

## Відомості про самооцінювання

## Загальні відомості

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	168
Повна назва ЗВО	Сумський державний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	5408289
ПІБ керівника ЗВО	Васильєв Анатолій Васильович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.sumdu.edu.ua
Реєстраційний номер ВСП ЗВО у ЄДЕБО	-
ID освітньої програми в ЄДЕБО	8630
Назва ОП	Інтелектуальна власність
Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	Наказ МОН від 12.02.2019 № 141-л; (з можливістю здійснювати підготовку іноземців та осіб без громадянства); (з урахуванням строків навчання)
Цикл (рівень вищої освіти)	Магістр
Галузь знань, спеціальність	08 Право
Спеціалізація	081 Право
Структурний підрозділ, що забезпечує реалізацію ОП	Кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства Навчально-наукового інституту права
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	-
Мова (мови) викладання	Українська
ПІБ та посада гаранта ОП	Пахомов Володимир Васильович, завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін та судочинства

<b>Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження</b>	<p>За переліком спеціальностей 2010 року (до 2015 року прийому включно) відповідна спеціальність «Інтелектуальна власність» відносилася до галузі знань «Специфічні категорії» та була започаткована у СумДУ у 2012 році – випусковою кафедрою з цієї спеціальності була визначена кафедра адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки. У 2016 році вперше було здійснено набір магістрів на ОП «Інтелектуальна власність» спеціальності 081 «Право» (випуск відбувся у 2018 році відповідно до сертифікату про акредитацію спеціальності 081 «Право»). У 2017 році прийому за цією ОП не було. На підставі аналізу кадрового забезпечення у 2017 році ОП була передана на кафедру кримінально-правових дисциплін та судочинства. Також була розроблена якісна та принципово нова освітня програма відповідно до Тимчасового стандарту вищої освіти СумДУ, відповідно до якої було здійснено прийом у 2018 році. Розробка ОП була обумовлена необхідністю забезпечення вітчизняного ринку праці кваліфікованими фахівцями у галузі правової охорони та захисту інтелектуальної власності, зважаючи на те, що підготовку фахівців у сфері інтелектуальної власності здійснює обмежена кількість ЗВО, які зосереджені у центральній та західній частині України. Аналізуючи Сумську та сусідні області (Чернігівську, Полтавську), необхідно констатувати, що кількість фахівців у галузі інтелектуальної власності обмежена, а підготовку фахівців не здійснює жоден регіональний ЗВО. Зважаючи на те, що у вітчизняних ЗВО ОП щодо інтелектуальної власності відносяться до різних спеціальностей, основою її розробки та впровадження стали ОП з права інтелектуальної власності закордонних ЗВО. Зокрема, Уппсальського університету (Швеція) та Технічного університету (м. Дрезден, Німеччина). ОП «Інтелектуальна власність» орієнтована на вивчення здобувачами освіти найкращих загальноєвропейських, міжнародних практик у сфері права інтелектуальної власності. ОП «Інтелектуальна власність» сфокусована на формуванні програмних результатів навчання. У 2019 р. програма переглядалась з метою вдосконалення можливостей формування індивідуальної траєкторії здобувачів вищої освіти.</p>
<b>*Освітня програма</b>	<a href="#">ОП_Інтелектуальна_власність.pdf</a>
<b>*Навчальний план за ОП</b>	<a href="#">Навчальний_план.pdf</a>
<b>Рецензії та відгуки роботодавців</b>	<a href="#">Рецензії.pdf</a>
<b>*Заява на проведення акредитації ОП</b>	<a href="#">заява_081_mag.pdf(1).p7s</a>

#### 1. Проектування та цілі освітньої програми

<b>Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?</b>	<p>Програма розроблена відповідно до місії та стратегії СумДУ. Вона спрямована на здобуття студентами поглиблених теоретичних знань та практичних умінь у правничій сфері, розуміння загальних засад практичної юридичної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності, сучасних норм вітчизняного та міжнародного права інтелектуальної власності, а також формування критичного мислення та здатності до подальшого навчання. Програма базується на загальновідомих наукових результатах із урахуванням сучасного стану права інтелектуальної власності. Основний акцент робиться на базисних принципах, доктринальних засадах, правових джерелах, окремих поняттях та інститутах права інтелектуальної власності як комплексної галузі права, системі правової охорони результатів інтелектуальної, творчої діяльності, об'єктів авторського права та суміжних прав, патентного права, засобів індивідуалізації, нетрадиційних об'єктів та забезпечення належного рівня захисту прав інтелектуальної власності. Програма сформована як оптимальне поєднання академічних та професійних вимог. ОП орієнтована на отримання теоретичних знань у сфері правового регулювання суспільних відносин у сфері інтелектуальної власності, у тому числі в міжнародно-правових аспектах, а також формування у студентів практичних навичок щодо самостійного розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією норм законодавства у сфері інтелектуальної власності.</p>
--	--

**Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО**

Місією СумДУ є забезпечення підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях; провадження наукової діяльності шляхом проведення на світовому рівні наукових досліджень, передусім з пріоритетних напрямів, і забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації і використання отриманих результатів в освітньому процесі. Головним завданням діяльності СумДУ є конкурентоспроможний випускник. Рівень професійної підготовки випускників якнайкраще демонструє конкурентоспроможність ЗВО як у вітчизняній, так і міжнародній освітній та науковій сферах. Зважаючи на цілі ОП, визначені вище, вони цілком узгоджуються із місією та стратегією ЗВО. Основною метою ОП є надання студентам поглибленої підготовки з права інтелектуальної власності, враховуючи сучасні особливості та реформаційні інноваційні процеси. Як наслідок, випускник отримує комплекс не лише теоретичних знань, але і практичних умінь для застосування у професійній діяльності. Таким чином, місія ЗВО повністю корелюється із цілями ОП «Інтелектуальна власність», оскільки передбачає кінцевий результат – конкурентоспроможного випускника юриста-фахівця у галузі інтелектуальної власності. Стратегія та місія СумДУ розміщена на офіційному сайті <https://sumdu.edu.ua/uk/about-sumdu/gen-info/misiia-viziia-stratehiia.html>.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

**- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

Інтереси здобувачів вищої освіти враховуються під час формування цілей програми таким чином: передбачається досягнення мети навчання – готовність до працевлаштування, забезпечення умов формування і розвитку професійних компетентностей магістра ОП «Інтелектуальна власність» 081 «Право», що полягає в оволодінні знаннями, уміннями і навичками, необхідними для здійснення фахової діяльності у сфері захисту інтелектуальної власності. Було проведено зустрічі із випускниками ОП щодо змісту програми: розглянуто пропозиції щодо її практичної складової. Програмні результати навчання відповідають Тимчасовому стандарту вищої освіти СумДУ за спеціальністю 081 «Право» та додатковим програмним результатам. Здобувачі освіти є вільними у виборі варіативних компонентів навчання, що також сприяє формуванню конкурентоспроможного випускника, який володіє не лише фаховими компетенціями, але й так званими soft-skills. Здобувачі вищої освіти інституційно долучені до процесу розробки ОП: ОП розроблена РПГ, до складу якої входить студент, що навчається на цій ОП, обговорена та схвалена на засіданні Ради з якості ННІ права, до складу якої входять члени студентського самоврядування.

**- роботодавці**

Інтереси роботодавців враховані в прагненні підготувати фахівця з розвинутими професійними компетентностями, які могли б реалізовувати свої знання, уміння і навички, необхідні для здійснення фахової діяльності у сфері інтелектуальної власності. З метою розуміння вимог, що висувуються до сучасних здобувачів освіти, залучаються представники ринку праці. Роботодавці інституційно долучені до процесу розробки ОП, у тому числі до визначення цілей та програмних результатів навчання: ОП розроблена РПГ, до складу якої входить роботодавець, обговорена та схвалена на засіданні Експертної ради роботодавців зі спеціальності 081 «Право». Роботодавці залучаються до розробки основних елементів освітньої програми - компетентнісної моделі випускника в цілому, універсальних і професійних компетентностей, необхідних для здійснення випускниками фахової діяльності. Роботодавці беруть участь у реалізації освітнього процесу здобувачів освіти за ОП. Юристи-практики регулярно запрошуються для проведення лекцій та семінарів з актуальних питань права інтелектуальної власності, студенти відвідують судові засідання, на яких відбувається розгляд справ у сфері інтелектуальної власності. Процедура затвердження ОП передбачає їх обов'язкове рецензування представниками ринку праці. Позитивною є рецензія судді-спікера Сумського окружного адміністративного суду. ННІ права уклав Меморандум про взаємодію та співробітництво із Сумським окружним адміністративним судом в рамках підготовки за спеціальністю 081 «Право».

**- академічна спільнота**

Інтереси академічної спільноти як стейкхолдера у формулюванні цілей та програмних результатів ураховані наступним чином: щодо академічної спільноти університету – максимальна їх відповідність активізації викладацької діяльності для їх досягнення, точність формулювання для конкретизації результатів та інших визначальних складових освітніх компонентів; щодо академічної спільноти загалом – оптимальним баченням цього питання є створення умов для співпраці з представниками інших закладів вищої освіти, наукових установ. Так, підписана Угода між ННІ права СумДУ та Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності НАН України щодо співпраці з метою проведення спільної наукової діяльності у галузі права інтелектуальної власності та забезпечення практичної підготовки студентів. Викладачі ННІ права формують основні компетентності здобувачів вищої освіти на основі співпраці із вітчизняними та закордонними ЗВО, що здійснюють підготовку за спорідненими ОП.

<p><b>Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці</b></p>	<p>Цілі та програмні результати навчання відбивають тенденції розвитку спеціальності на ринку праці наступним чином. В контексті Концепції реформи захисту прав інтелектуальної власності в Україні та інституціональної реформи сфери державного управління правової охорони інтелектуальної власності із метою виконання вимог Угоди про асоціацію з ЄС щодо вдосконалення системи охорони прав інтелектуальної власності, актуалізується питання підготовки висококваліфікованих юридичних кадрів у сфері інтелектуальної власності. Основний акцент в ОП робиться на тому, щоб випускники могли надавати оцінку чинним нормативним актам, виявляти у них колізії, складати проекти правових актів та вміли здійснювати їх тлумачення. Програмні результати дозволяють випускникам ОП займати наступні посади: вміти супроводжувати набуття права інтелектуальної власності та здійснювати її захист (ПРН 19) – юрисконсульт, адвокат, суддя; здійснювати захист інтелектуальної власності в іноземних державах (ПРН20) – адвокат, юрисконсульт; організувати правове забезпечення управління інтелектуальною власністю (ПРН21) – юрисконсульт; здійснювати правове забезпечення інтелектуальної власності в інноваційній сфері (ПРН22) – юрисконсульт; забезпечувати правове регулювання захисту інтелектуальної власності на митному кордоні (ПРН 23) – юрисконсульт.</p>
<p><b>Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст</b></p>	<p>Концепція інтелектуальної власності за суттю є міждисциплінарною та може вивчатися у контексті економічних наук, теорій винахідництва та наукових досліджень, а також юриспруденції. ОП, що акредитується має фокус на вивченні та дослідженні саме права інтелектуальної власності. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання вивчається досвід інших ЗВО, у тому числі шляхом бенчмаркінгу результативності участі у галузевих рейтингах. Так, у рейтингах видання «Гроші» (<a href="http://dengi.ua/archive/articles/308094-Zarplatnyj-rejting-vuzov-2019">http://dengi.ua/archive/articles/308094-Zarplatnyj-rejting-vuzov-2019</a>) СумДУ традиційно визначається у Топ-25 ЗВО за репутацією випускників юридичних спеціальностей серед ключових роботодавців, що свідчить про досить ефективно у цілому врахування галузевого контексту під час розробки відповідних освітніх програм. Зважаючи на те, що підготовку юристів у сфері інтелектуальної власності в Україні здійснює обмежена кількість ЗВО, а у регіоні таку підготовку здійснює лише СумДУ, особливого значення набуває регіональний контекст ОП. З урахуванням як досить низької активності Сумської, Чернігівської та Полтавської областей з захисту прав інтелектуальної власності (інформація ДП «Український інститут інтелектуальної власності» <a href="https://ukrpatent.org/uk/articles/statistics">https://ukrpatent.org/uk/articles/statistics</a>), так і відсутності подібних ОП у регіоні можна зробити висновок щодо актуальності цієї програми.</p>
<p><b>Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм</b></p>	<p>Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних програм. Враховувався досвід ОП «Приватне право та інтелектуальна власність» ЧНУ ім. Б. Хмельницького, до програмних результатів включено вміння супроводжувати набуття права інтелектуальної власності та здійснювати її захист (ПРН 19). На підставі аналізу ОП «Маркетинг і правова охорона інтелектуальної власності» спеціальності 075 «Маркетинг» НТУ ХПІ, було враховано досвід забезпечення управління інтелектуальною власністю, процесом комерціалізації та оцінки вартості об'єктів інтелектуальної власності (ПРН 21). Вибір ЗВО обумовлений здобутками студентів на олімпіадах та Всеукраїнських конкурсах НДР, а також – показниками науково-педагогічних працівників. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних ОП у закордонних ЗВО. Уппсальський університет (Швеція) став прикладом застосування «problem-based learning» при вирішенні конкретних правових ситуацій. В дисципліні «Право інтелектуальної власності» врахований досвід ЗВО щодо спеціалізації на конкретному інституті права інтелектуальної власності. Під час практичної підготовки реалізується підхід Технічного університету Дрездена, в якому студенти реалізують свої теоретичні знання під час проходження стажування відповідно до теми наукового дослідження.</p>
<p><b>Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти</b></p>	<p>Стандарт вищої освіти відсутній. Зміст освітньої програми дає можливість досягти результатів навчання, які визначені Тимчасовим стандартом СумДУ.</p>

**Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?**

Для відповідної спеціальності за другим (магістерським) рівнем вищої освіти затверджений Тимчасовий стандарт Сумського державного університету. Національна рамка кваліфікацій – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей, зазначених в освітній програмі, з класифікацією компетентностей 8-го рівня Національної рамки кваліфікацій у процесі розроблення освітньої програми використовувалась Матриця відповідності компетентностей та дескрипторів Національної рамки кваліфікацій, що є інформаційним додатком до освітньої програми. З метою співвіднесення програмних результатів навчання та компетентностей, зазначених в освітній програмі, у процесі її розроблення використовується матриця відповідності визначених результатів навчання та компетентностей компонентам освітньої програми, що є інформаційними додатками до освітньої програми. При їх підготовці ураховані Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (затверджені Наказом МОН України «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу МОН України від 21.12.2017 № 1648)).

## 2. Структура та зміст освітньої програми

<b>Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?</b>	90
<b>Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?</b>	35
<b>Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?</b>	25

<p><b>Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?</b></p>	<p>Зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. Об'єктом вивчення та діяльності заявленої для ОП спеціальності є право та право інтелектуальної власності як соціальні явища. Зокрема, об'єктами вивчення є закономірності формування і розвитку форм організації суспільства; правові норми та акти, правовідносини, юридична техніка та практика. Цілями навчання відповідно до Тимчасового стандарту СумДУ для спеціальності 081 «Право» є формування компетентностей, необхідних для розуміння природи і функцій права, змісту його основних правових інститутів, застосування права, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин; формування компетентностей, необхідних для розуміння природи і змісту права, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності, сучасних норм вітчизняного та міжнародного права, а також формування критичного мислення та здатності до подальшого навчання. Для ОП конкретизовано цілі відповідно до тієї мети, що ставимо. Обов'язкові компоненти ОП повністю відповідають об'єкту вивчення, оскільки навчальні дисципліни забезпечують формування у здобувачів освіти основних компетентностей відносно розуміння об'єктів інтелектуальної власності, основних інститутів права інтелектуальної власності, правових способів та захист прав інтелектуальної власності. У здобувачів освіти формуються навички щодо супроводження набуття права інтелектуальної власності та здійснення її захисту, зокрема, і у зарубіжних країнах; здійснення правового забезпечення інтелектуальної власності в інноваційній сфері; отримання охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності не лише в Україні, але й за міжнародними системами. Зважаючи на зміст ОП, слід наголосити на тому, що він відповідає теоретичному змісту предметної області, зокрема: це формування у здобувачів освіти знань про тлумачення та застосування норм права інтелектуальної власності; природу і зміст основних інститутів права інтелектуальної власності: авторського права та суміжних прав; інституту патентного права та інституту нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності. Методи, методики та технології є стандартними, це загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; інформаційно-комунікаційні технології. Студенти мають доступ до комп'ютерних класів із програмою «Ліга: Закон», яка допомагає реагувати на зміни у законодавстві, для проведення патентних досліджень та оформлення заявок на отримання охоронних документів. ОП повністю забезпечена періодичними виданнями, навчальними посібниками, інформаційно-комунікаційним обладнанням.</p>
<p><b>Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?</b></p>	<p>Здобувачі освіти ОП «Інтелектуальна власність» мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію через: 1. вільний індивідуальний вибір навчальних дисциплін (представлених у вибірковій частині ОП) в обсязі, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту», з розширеним переліком навчальних дисциплін із набуття загальних компетентностей; 2. можливістю вибору форми навчання (традиційної, електронної та змішаної форм); 3. можливістю індивідуального вибору тематики індивідуальних завдань, курсових робіт, творчих, науково-дослідних робіт з навчальних дисциплін, тематики кваліфікаційних робіт; 4. можливість участі у програмах внутрішньої та міжнародної мобільності, в тому числі віртуальних академічних обмінів; 5. можливість визнання результатів навчання за результатами вивчення масових он-лайн курсів; 6. неформальну освіту шляхом участі у роботі творчих лабораторій, наукових гуртків, літніх / зимових шкіл; Особливості реалізації способів формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами вищої освіти, розподіл функціональних обов'язків у сфері організаційної, інформаційної та консультативної підтримки викладені у відповідних локальних нормативних актах, розміщених на сайті СумДУ.</p>

<p><b>Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?</b></p>	<p>Сформована нормативна база для забезпечення права здобувачів на вільний вибір дисциплін: Положення про організацію освітнього процесу; Рішення ради з якості з питання: «Принципи формування та особливості викладання вибіркових дисциплін у 2016-2017 навчальному році»; Рішення вченої ради з питань: «Про принципи формування навчальних планів 2017/2018 року прийому» та «Принципи формування освітніх програм та навчальних планів згідно нових стандартів вищої освіти»; накази ректора «Про організацію викладання дисциплін вільного вибору» та «Про автоматизовану підтримку процесу реєстрації для вивчення вибіркових дисциплін». Заходи щодо забезпечення права здобувачів на вільний вибір дисциплін: 1. підготовча робота, у тому числі кожного навчального року у термін до 01 жовтня: - ознайомлення здобувачів з особливостями освітнього процесу й структури навчальних планів у розрізі обов'язкових та вибіркових складових; - інформування здобувачів про порядок, строки та особливості реєстрації для вивчення дисциплін вільного вибору; - залучення здобувачів всіх форм та рівнів навчання до використання особистих кабінетів для ознайомлення з переліком дисциплін та здійснення ними самостійного вибору; 2. методична робота щодо формування /оновлення каталогів дисциплін вільного вибору: - у термін до 31 жовтня кожного навчального року Ради із забезпечення якості вищої освіти ННІ права ННІ права подає пропозиції щодо формування каталогу дисциплін вільного вибору, орієнтованих на розвиток загальних компетентностей, зокрема, шляхом формування переліку дисциплін вільного вибору або блоків (майнорів), для подальшого їх затвердження на Раді з якості СумДУ; - у термін до 30 грудня кожного навчального року Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ННІ права актуалізує перелік дисциплін вільного вибору /траєкторій профілізації циклу професійної підготовки (мейджорів) з урахуванням результатів опитування здобувачів вищої освіти щодо організації їх вивчення, результатів моніторингу ринку праці, якими виявлено їх невідповідність його потребам тощо; 3. процедура реєстрації для вивчення певних вибіркових дисциплін здійснюється здобувачами з використанням інформаційного сервісу «Особистий кабінет» у наступні терміни: на 2-3 семестри у 1-му семестрі (протягом вересня) поточного навчального року. За результатами вибору групи (потоки) формуються з урахуванням мінімальних та максимальних обмежень, встановлених каталогом вибіркових дисциплін. У разі несформованості групи здобувачі можуть реалізувати своє право на вільний вибір дисциплін через навчання з використанням електронних ресурсів (OCW СумДУ, дистанційні курси, масові он-лайн курси тощо) під керівництвом викладача. Відповідно до навчального плану ОП кількість вибіркових компонентів становить 25 кредитів ЄКТС (загальний обсяг – 90). Це відповідає пункту 15 статті 62 Закону України «Про вищу освіту».</p>
<p><b>Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності</b></p>	<p>Навчальний план ОП «Інтелектуальна власність» передбачає переддипломну практику (5 кредитів ЄКТС) як обов'язковий компонент ОП. Програма практики була обговорена на засіданні Експертної ради роботодавців, враховані пропозиції щодо баз практики. Баз практик затверджено договорами та меморандумами з Сумським окружним адміністративним судом, Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності НАН України, Головним управлінням ДФС у Сумській області, Головним управлінням Національної поліції у Сумській області, Сумським НДКЦ МВС України. Під час проходження переддипломної практики здобувачі освіти формують загальні компетентності: здатність до абстрактного мислення, вміння виявляти наукову сутність проблем у правничій сфері та сфері інтелектуальної власності, аналізувати ситуацію та синтезувати відповідні рішення, а також - здатність створювати та оформлювати різні види документів у відповідності до правових, мовних та технічних норм документотворення та правил документообігу. Під час практики здобувачі освіти отримують також і фахові компетентності спеціальності: здатність приймати рішення у юридичній справі відповідно до чинного законодавства. Зокрема, вміти надавати консультації з питань, що входять до компетенції юриста; аналізувати норми права з використанням формально-юридичного методу, складати проекти правових актів, здійснювати їхнє тлумачення.</p>



<p><b>Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП</b></p>	<p>Для того, щоб здобувачі освіти, які навчаються за ОП «Інтелектуальна власність» були цікаві роботодавцям та складали гідну конкуренцію на ринку праці, необхідно забезпечити набуття ними під час навчання так званих «soft-skills». Поряд із професійними навичками та вміннями вони посідають ключове місце в ОП. У студентів ОП «Інтелектуальна власність» формуються загальні навички: комунікаційні, управлінські, мовні. Здатність працювати самостійно, у команді колег за фахом, а також із залученням експертів з інших галузей знань (індивідуальні навички); здатність працювати самостійно, у команді колег за фахом, а також із залученням експертів з інших галузей знань (комунікаційні); здатність діяти свідомо та соціально відповідально (індивідуальні); здатність приймати рішення у юридичній справі відповідно до чинного законодавства (індивідуальні); здатність виконувати професійні обов'язки відповідно до принципів об'єктивності, верховенства права, законності, справедливості (управлінські). Навчання на ОП дозволяє здобути соціальні навички через освітні компоненти, що формують як основні загальні компетентності (Філософія права, Теорія управління, Методологія наукових досліджень, Іноземна мова), так і опосередковано – через фахові освітні компоненти, зокрема Вступ до інтелектуальної власності, Право інтелектуальної власності. Розвитку «soft skills» сприяє використання методів навчання як: робота в групах; метод створення ситуативних задач; вирішення кейсів; метод проєктів; ділові ігри.</p>
<p><b>Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?</b></p>	<p>Професійний стандарт відсутній</p>
<p><b>Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?</b></p>	<p>Загальні вимоги до організації СРС задекларовані в Положенні про організацію освітнього процесу в СумДУ (підрозділ 6.3) та інших нормативних актах. Аналіз розподілу навчального навантаження за ОП в розрізі видів навчальної роботи складає: аудиторна робота - 600 год (27%), з них: 240 годин – у 1 семестрі, 224 год – у 2 семестрі, 136 год – у 3 семестрі. СРС - 1610 год (73%), з них: 644 год – у 1 семестрі, 577 год – у 2 семестрі, 389 год – у 3 семестрі. Обсяг годин, відведених на СРС в межах окремої дисципліни за ОП в середньому складає 70%. Для підвищення ефективності освоєння матеріалу, передбаченого для самостійного вивчення, використовуються відкриті електронні навчальні ресурси на <a href="https://elearning.sumdu.edu.ua">https://elearning.sumdu.edu.ua</a>, електронний Інституційний депозитарій <a href="https://essuir.sumdu.edu.ua">https://essuir.sumdu.edu.ua</a> та інші відкриті освітні ресурси. Для організації СРС за дисциплінами ОП передбачені консультації викладачів: <a href="http://smp.law.sumdu.edu.ua/uk/grafik-konsultaczij-vikladachiv-kafedri-kpds/">http://smp.law.sumdu.edu.ua/uk/grafik-konsultaczij-vikladachiv-kafedri-kpds/</a> Для з'ясування реального обсягу навантаження здобувачів на ОП, використовується їх опитування через систему електронних особистих кабінетів. Це дозволяє реалістично оцінити, які дисципліни студенти вважають перевантаженими, які, навпаки, недовантажені. Статистична інформація з опитування системно аналізується на Раді із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ННІ права. Кожен викладач через свій особистий електронний кабінет може ознайомитись з результатами опитування студентів своєї дисципліни</p>
<p><b>Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти</b></p>	<p>За дуальною формою у класичному розумінні за ОП «Інтелектуальна власність» не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. В той же час, реалізуються елементи дуальної освіти. Так, здобувачі вищої освіти можуть поєднувати навчання з роботою за фахом. При цьому, вони мають право на індивідуальне навчання у формі індивідуального графіку відповідно до Положення про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком (<a href="http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=b27db9c7-09b8-e011-9adc-001a4be6d04a&amp;kind=1">http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=b27db9c7-09b8-e011-9adc-001a4be6d04a&amp;kind=1</a>). Невмержицька Ю., студентка гр. Вл.м-81 працює юрисконсультантом в «АМАСО UKRAINE LLC», де спеціалізується з укладання договорів у сфері інтелектуальної власності. Диковець А., студентка гр. Вл.м-81 є співробітником ЦНТЕІ СумДУ, здійснює патентні дослідження, заповнює заявки на отримання охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності. Таким чином, реалізація зазначених елементів дуальної освіти сприяє підвищенню якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти ОП «Інтелектуальна власність» відповідно до реальних вимог ринку праці.</p>

### 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка

<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/544>

містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП	
<b>Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?</b>	Прийом на ОП здійснюється на основі диплому бакалавра, або спеціаліста, магістра з можливістю «перехресного вступу». Оскільки ОП «Інтелектуальна власність» реалізується у рамках магістратури спеціальності 081 «Право», абітурієнти ОП складають єдине фахове вступне випробування (блоки «Право» та «Тест загальних навчальних правничих компетенцій») та єдиний вступний іспит (іноземна мова) із використанням організаційно-технологічних процесів ЗНО. Випускники інших спеціальностей, які бажають вступити на ОП «Інтелектуальна власність» у разі позитивної оцінки із додаткового фахового випробування, також можуть скласти ЗНО для вступу за ОС «магістр» на таких самих умовах, як і випускники спеціальності 081 «Право». Посилання на веб-сторінку з правилами прийому до магістратури СумДУ та програмою додаткового вступного випробування: <a href="http://vstup.sumdu.edu.ua/vstup-do-mahistratury.html">http://vstup.sumdu.edu.ua/vstup-do-mahistratury.html</a>
<b>Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?</b>	Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та під час академічної мобільності, регулюються нормативними документами СумДУ: Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти, затвердженим наказом ректора №0521-І від 10.07.18 р. ( <a href="http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=a01ab6e2-eb89-e411-9575-001a4be6d04a&amp;kind=1">http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=a01ab6e2-eb89-e411-9575-001a4be6d04a&amp;kind=1</a> ) та Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ, затвердженим наказом ректора №0452-І від 22.06.16 р. ( <a href="http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=d8ae04b7-0a39-e611-b47a-001a4be6d04a&amp;kind=1">http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=d8ae04b7-0a39-e611-b47a-001a4be6d04a&amp;kind=1</a> ). Доступність визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, реалізується через прозорі механізми процедури перезарахування освітніх компонентів. Відповідно до зазначеної нормативної бази СумДУ, визнання результатів навчання та перезарахування освітніх компонентів здійснюється на основі укладеного договору про навчання (стажування) за програмою академічної мобільності. Перезарахування результатів навчання здійснюється директором згідно програми академічної мобільності, затвердженої у встановленому порядку, відповідно до наданої академічної довідки або аналогічного документу, отриманого здобувачем вищої освіти в іншому ЗВО. Поінформованість здобувачів вищої освіти про можливість визнання результатів навчання забезпечується наявністю нормативної бази у вільному доступі на сайті СумДУ та ознайомленням з документами під час оформлення договору про навчання (стажування) за програмою академічної мобільності.
<b>Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?</b>	Таких випадків за даною ОП не було.
<b>Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?</b>	Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється відповідними наказами про зарахування результатів змішаного навчання тощо, які визначають види освітніх заходів неформальної освіти, вимоги до документів про участь у них тощо. Перезарахування таких результатів навчання здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається. Для перезарахування результатів неформальної освіти здобувач звертається із заявою заявою. Гарант ОП здобувача, визначає змістовну відповідність результатів неформального навчання та освітнього компонента ОП – обсяг перезарахування.
<b>Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?</b>	Студентка гр. ВЛ.м-81 Диковець А. закінчила курс дистанційного навчання по РСТ «Введення до Договору про патентну кооперацію», що був організований Всесвітньою організацією інтелектуальної власності. На підставі свідоцтва було перезараховано контрольний захід із навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності». Невмержицька Ю., студентка гр. ВЛ.м-81, брала участь у I етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з інтелектуальної власності. За результатами було перезараховано курсову роботу із навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності».

## 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

<p><b>Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи</b></p>	<p>Академічний персонал, відповідальний за запровадження ОП та її компонентів, забезпечує узгодженість між програмними результатами навчання, методами навчання та викладання. При цьому дотримуються рекомендації Довідника користувача ЄКТС, відповідно до якого конструктивне узгодження результатів навчання, видів навчальної діяльності та оцінювання є невід'ємною вимогою до освітніх програм. Відповідність методів навчання й викладання результатам навчання за окремим освітнім компонентом та результатам навчання за ОП обґрунтовується у робочих програмах навчальних дисциплін. Форма робочої програми передбачає узгодження результатів навчання за дисципліною з програмними результатами навчання, методами навчання та викладання. На ОП застосовують як традиційну систему методів і прийомів, так і інноваційні інтерактивні методики. Застосовуються наступні методи навчання: лекції; семінарські та практичні заняття; самостійна робота студента; виконання курсової роботи та контроль навчальної роботи. Для досягнення програмних результатів викладачі застосовують різні форми організації практичних занять: створення ситуативних задач, групові обговорення, «мозковий штурм», метод кейсів та рольові і ділові ігри. Самостійна робота студента – засіб оволодіння навчальним процесом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять та передбачає самостійне опрацювання матеріалу. Активно застосовується платформа OCW для можливості студентами закріплення теоретичних знань шляхом тестів у будь-який час.</p>
<p><b>Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?</b></p>	<p>Студентоцентроване навчання є основою для цієї ОП та передбачає: можливість формування індивідуальних освітніх траєкторій; застосування методів активного навчання; акцент на критичному й аналітичному навчанні та розумінні; розширення автономії здобувачів вищої освіти; рефлексивний підхід до процесів навчання й викладання як із боку здобувачів вищої освіти, так і викладача. Втілення студентоцентрованого навчання передбачає: повагу й увагу до розмаїтості студентів та їхніх потреб, уможливлення гнучкі навчальні траєкторії; застосування різних способів подачі матеріалу; гнучке використання різноманітних педагогічних методів; регулярне оцінювання і коригування способів подачі матеріалу та педагогічних методів; заохочення почуття незалежності водночас із забезпеченням належного наставництва і підтримки з боку викладача. Вибір методів навчання обумовлюється необхідністю формування у студентів здатності самостійно і творчо застосовувати отримані навички і знання при вирішенні прикладних практичних завдань. Рівень задоволеності регулярно вивчається через проведення анкетування студентів «Навчальний процес очима студентів». В кінці кожного семестру проводиться оп-ліне опитування щодо якості освіти, що підтверджують високий рівень оцінки методів викладання з освітніх компонентів ОП здобувачами освіти. З дисципліни «Право інтелектуальної власності» рівень задоволеності - 90 балів, «Вступ до інтелектуальної власності» - 95.</p>
<p><b>Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи</b></p>	<p>Положення про організацію освітнього процесу у СумДУ визначає основні види навчальних занять. Відповідно до нього, лектор не обмежується в питаннях трактування навчального матеріалу, формах і засобах доведення його до здобувачів вищої освіти. Види навчальних занять, які застосовуються, повинні відображатись у навчальному плані та робочій навчальній програмі дисципліни. Тому, викладач може обирати найбільш доцільні методи навчання задля якісного досягнення програмних результатів навчання. Методи навчання і викладання на ОП дозволяють реалізуватися принципам академічної свободи, передбачається їх максимальна варіативність, урахування свободи слова і творчості, що відповідає принципу академічної свободи наукового-педагогічного працівника. Здобувачі освіти є вільними у виборі тем індивідуальних завдань та курсових робіт, тем кваліфікаційних робіт. Реалізуючи певні методи навчання в освітньому процесі, викладачі сприяють вільним висловлюванням здобувачами своєї точки зору, ставлення до певних процесів та явищ. Здобувач освіти за даною ОП може погоджуватись або ні із класифікацією об'єктів інтелектуальної власності. За наявності іншої точки зору, здобувач має аргументовано її довести. При вивченні профільних дисциплін використовується методологічне розмаїття, плюралізм наукових концепцій, що сприяє формуванню у здобувача власних наукових поглядів</p>

<p><b>Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів</b></p>	<p>Відповідно до нормативної бази СумДУ здобувачам надається силабус, що містить основну інформацію про навчальну дисципліну, та оприлюднений на веб-сайтах кафедр. Основною метою силабусу є інформування здобувачів вищої освіти та / або абітурієнтів про цілі, зміст, результати навчання, методи викладання, навчання та оцінювання у межах навчальної дисципліни. Кафедри мають електронний ресурс, що містить електронні навчально-методичні матеріали дисциплін навчального плану, зокрема в системах ОСW СумДУ, МІХ.СумДУ тощо, та надають можливість доступу до нього здобувачів вищої освіти. Для формування у здобувача освіти достатнього та чіткого уявлення про цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання, відбувається своєчасне інформування, яке відбувається декількома шляхами. Здобувачі освіти можуть ознайомитись самостійно із силабусом навчальної дисципліни, робочою програмою та регламентом на сайті кафедри, за якою закріплена дисципліна. Ця інформація перебуває у вільному доступі. У ній визначено програмні результати навчання, компетентності, методи навчання та методи і форми оцінювання студентів. Також студенти мають змогу переглянути ОП у каталозі ОП СумДУ з метою розуміння, який освітній компонент формує певний програмний результат. Кожен викладач під час першого заняття із окремого освітнього компоненту оголошує студентам регламент модульно-рейтингового контролю і оцінювання знань з навчальної дисципліни.</p>
<p><b>Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП</b></p>	<p>З метою забезпечення навчання на основі дослідження, органічного поєднання науково-дослідної та навчальної роботи у СумДУ було затверджено Цільову комплексну програму «Організація наукової роботи студентів в органічному поєднанні з навчальним процесом» на 2019-2020 роки. Принцип студентоцентризму, нові методи навчання зумовлюють соціальний характер освітньої діяльності, який полягає в тому, що працюючи в групах, вирішуючи проблемне питання, студенти спілкуються між собою, із викладачем. Навчання орієнтоване стати пошуковим. За допомогою інноваційного навчання викладачі зменшують розрив між освітньою та науковою компонентами, призводячи до органічного поєднання навчання та наукової діяльності за принципом «досліджуючи-навчаю». Актуалізується питання реалізації технологій з суттєвим зростанням питомої ваги самостійної роботи з науковою складовою. Залучення здобувачів освіти до наукової роботи, досліджень здійснюється шляхом інтеграції наукової та навчальної роботи в межах ОП «Інтелектуальна власність». Для підвищення ролі дослідницької компоненти в ОП включено навчальну дисципліну «Методологія наукових досліджень» як освітній компонент для забезпечення здатності проведення здобувачами вищої освіти досліджень (обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС). Ще одним прикладом вдалого поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП «Інтелектуальна власність» є виконання студентами комплексу індивідуальних завдань на засадах безперервності та наступності з єдиної наукової тематики за схемою: курсова робота з дисципліни – стаття у науковому фаховому виданні - науково-дослідна робота – кваліфікаційна робота магістра. На ОП «Інтелектуальна власність» такий підхід реалізовується дуже вдало (наприклад, студенти гр. ВЛ.м.-81: Невмержицька Ю., Диковець А., Шелест О., Тарасенко А.). У СумДУ активно розвиваються різноманітні форми науково-навчальної діяльності студентів. Зокрема, задекларовано 52 наукових об'єднання, 3 із яких в Інституті права. Здобувачі освіти ОП є активними учасниками цих гуртків. Студенти беруть активну участь у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема, Міжнародній науково-практичній конференції «Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів» (СумДУ). Традиційним стала участь студентів та викладачів у щорічній Всеукраїнській конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності (НДІ НАН та КНУ ім. Т. Шевченка). Студенти, які навчаються за ОП активно беруть участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт із напрямку «Інтелектуальна власність». Диковець А. була нагороджена Дипломом III ступеня у II етапі Всеукраїнського КСНР. Невмержицька Ю. була нагороджена Дипломом II ступеня за перемогу у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з інтелектуальної власності. Студенти беруть активну участь у щорічному конкурсі на гранти НТСА СумДУ, що дозволяє отримати студентами навички підготовки, використання та управління проектами наукової спрямованості.</p>

<p><b>Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі</b></p>	<p>У СумДУ сформовані вимоги щодо укладання робочої програми навчальної дисципліни. Відповідно до них, РП навчальних дисциплін мають щорічно оновлюватися з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм і, зокрема, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів побажань та зауважень. Перегляд РП здійснюється за ініціативою робочої групи освітньої програми, стейкхолдерів або за ініціативою кафедр. Зміни вносяться у вигляді додатку до РП навчальної дисципліни. З урахуванням того, що ОП «Інтелектуальна власність» належить до спеціальності 081 «Право», а нормативно-правова база постійно змінюється, то робочі навчальні програми переглядаються щорічно, на першому засіданні кафедри у навчальному році. Оскільки сфера інтелектуальної власності пов'язана із розвитком біотехнологій, новітніх процесів у галузі ІТ-індустрії, їх розвиток і визначає необхідність оновлення освітніх компонентів. На кафедрі КПДС, яка забезпечує навчання на ОП, провадиться системна робота: викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі новітніх наукових досягнень у галузі права. Так, до дисципліни «Право інтелектуальної власності» включені результати наукових досліджень в галузі правового регулювання застосування біотехнологій як об'єктів інтелектуальної власності.</p>
<p><b>Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО</b></p>	<p>Модель закладу освіти, яка реалізується, визначає бачення СумДУ як інноваційного рейтингового університету з ідеологією дослідницького закладу. Більшість національних та міжнародних рейтингів відзначають СумДУ у групі лідерів серед ЗВО України. У світовому рейтингу THE World University Rankings 2020 СумДУ визначено на 2-6 національній позиції, університет також щорічно входить до світового рейтингу QS World University Rankings. СумДУ з 2016 року успішно проходить щорічні аудити відповідності критеріям дослідницьких університетів, за результатами яких входить до каталогу світового рейтингу ARWU. За результатами участі у ранжуваннях здійснюється бенчмаркінг показників діяльності СумДУ та інших ЗВО, проводиться пошук можливостей для вдосконалення відповідних аспектів діяльності, як на інституційному рівні, так у контексті діяльності ОП. Критерії оцінки, які використовуються національними та міжнародними рейтингами, враховуються при визначенні рейтингу структурних підрозділів університету. Освітньо-наукова діяльність за ОП узгоджена зі Стратегією інтернаціоналізації СумДУ, зокрема завдяки можливості відвідувати відкриті лекції досвідчених закордонних колег, які співпрацюють з СумДУ в рамках укладених договорів. Науково-педагогічні працівники беруть активну участь у програмах наукових стажувань, підвищення кваліфікації та спільних наукових досліджень і грантових проєктів за кордоном у ЗВО.</p>

##### 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

<p><b>Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?</b></p>	<p>Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів освіти у межах освітніх компонентів ОП «Інтелектуальна власність» є чіткими, зрозумілими, надають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання та оприлюднюються заздалегідь. Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання завдяки тому, що на етапі укладання робочих навчальних програм їх зміст має відповідати результатам дисципліни, скорельованих з результатами навчання. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за ОП передбачає проведення заходів поточного, підсумкового та відстроченого контролю (контроль залишкових знань, умінь та інших програмних результатів навчання). З метою оцінки, знань, умінь та інших запланованих результатів навчання з певної навчальної дисципліни здійснюється поточний контроль. Форми проведення поточного контролю визначається кафедрою (усне опитування, письмова робота, тестування, дискусія, презентація). При проведенні поточного контролю у здобувачів освіти за ОП «Інтелектуальна власність» викладачі використовують дистанційні технології, технології змішаного навчання. Поточний контроль дозволяє викладачеві повною мірою відслідковувати прогрес у досягненні результатів навчання у кожного із здобувачів освіти. Підсумковий контроль здійснюється з метою оцінювання результатів навчання і передбачає заходи семестрової та підсумкової атестації, що проводяться в терміни, передбачені навчальним планом. За ОС «магістра» ОП «Інтелектуальна власність» передбачена атестація здобувачів освіти за другим (магістерським) рівнем у формі підготовки та захисту кваліфікаційної роботи магістра. Рівень досягнених результатів навчання здобувачів вищої освіти відображається у відомості успішності, індивідуальному навчальному плані та навчальній картці здобувача вищої освіти. Вибір форми контрольних заходів відбувається на етапі підготовки навчального плану: освітні компоненти, результати яких передбачають більш практичне наповнення, завершуються заліком, освітні компоненти більш теоретичного або теоретико-практичного наповнення – екзаменом. Відстрочений контроль є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Результати відстроченого контролю не враховуються під час оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти з освітнього компонента.</p>
<p><b>Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?</b></p>	<p>Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечуються: ґрунтовним підходом кафедр до їх планування і формулювання; обов'язковим узгодженням результатів навчання, видів навчальної діяльності та оцінювання; наскрізною роз'яснювальною роботою зі студентами тощо. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти визначена Положенням про організацію освітнього процесу (<a href="http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=d8ae04b7-0a39-e611-b47a-001a4be6d04a&amp;kind=1">http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=d8ae04b7-0a39-e611-b47a-001a4be6d04a&amp;kind=1</a>). Організація атестації здобувачів вищої освіти та правила їх проведення у СумДУ регламентується Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій СумДУ з атестації здобувачів вищої освіти (<a href="http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=209b2b14-2814-e511-b157-001a4be6d04a&amp;kind=1">http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=209b2b14-2814-e511-b157-001a4be6d04a&amp;kind=1</a>).</p>
<p><b>Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?</b></p>	<p>Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачам вищої освіти надається: на сайті КПДС в розрізі дисциплін, оновлюється щорічно на початку навчального року; на першому занятті з дисципліни викладач надає регламент з переліком контрольних заходів та критеріями їх оцінювання. Щорічно органи студентського самоврядування ННІ права проводить конференцію «Навчальний процес очима студентів», яка узагальнює пропозиції здобувачів щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання, які потім обговорюються на конференції «Віч-на-віч з ректором» і, за необхідності, закріплюються наказом ректора.</p>
<p><b>Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?</b></p>	<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти за ОП «Інтелектуальна власність» відповідають вимогам Тимчасового стандарту вищої освіти СумДУ (стандартом передбачена атестація у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра).</p>

<p><b>Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?</b></p>	<p>Процедура проведення контрольних заходів регулюється окремими розділами Положення про організацію освітнього процесу та регламентує проведення вхідного, поточного, відстроченого (контроль залишкових знань, умінь та інших програмних результатів навчання) та підсумкового контролю. До видів підсумкового контролю відносяться модульні контрольні роботи, що проводяться в межах вивчення модулів окремих дисциплін, завдання до них укладаються викладачем, їх зразки містяться в навчально-методичному комплексі навчальної дисципліни. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів у межах окремої дисципліни визначаються регламентом, доводяться до відома студентів на першому занятті та оприлюднюються на сайті випускової кафедри.</p>
<p><b>Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП</b></p>	<p>Об'єктивність викладачів при проведенні екзаменів забезпечується проведенням лише письмових екзаменів. На ОП не було випадків врегулювання конфлікту інтересів. Проте, з метою їх запобігання роботи студентів зберігаються протягом року після вивчення навчальної дисципліни. З метою усунення суб'єктивізму застосовується перевірка екзаменаційних робіт викладачем, який не здійснював поточний контроль з дисципліни.</p>
<p><b>Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП</b></p>	<p>Можливість та процедури повторного проходження модульних контрольних робіт визначаються регламентом кожної дисципліни. Правила перескладання підсумкового контролю у разі отримання незадовільної оцінки регламентується Положенням про організацію освітнього процесу та передбачають можливість дворазового перескладання – перший раз викладачу, другий раз комісії. Цей порядок передбачає стандартні етапи: ознайомлення з графіком перескладань, отримання індивідуального екзаменаційного листка, перескладання за стандартними процедурами.</p>
<p><b>Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП</b></p>	<p>Процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів наступним чином: апеляція може подаватися у разі непогодження із оцінкою модульної або семестрової атестації; за фактом заяви створюється комісія за головування директора ННІ права, члени якої вивчають обставини скарги та визначають, чи були порушення при проведенні атестації. У разі встановлення порушень, що вплинули на результати оцінювання, оцінка може змінюватись за рішенням апеляційної комісії. Основні засади врегулювання конфліктів інтересів у СумДУ врегульовані наказом ректора «Про заходи щодо запобігання корупції» (<a href="http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=8c1ab3be-fc59-e911-9c29-001a4be6d04a&amp;kind=1">http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=8c1ab3be-fc59-e911-9c29-001a4be6d04a&amp;kind=1</a>). Головним механізмом цього є усунення від прийняття рішень та вчинення дій в умовах реального конфлікту інтересів.</p>
<p><b>Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?</b></p>	<p>Відповідним рішенням Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Сумського державного університету (<a href="https://sumdu.edu.ua/images/content/general/council-quality/decision_2018-04-19(1).pdf">https://sumdu.edu.ua/images/content/general/council-quality/decision_2018-04-19(1).pdf</a>) визначено основні заходи системної роботи із завершення розробки та подальшої імплементації університетської системи забезпечення академічної доброчесності в освітню і наукову діяльність. На виконання цього рішення нормативна база університету (<a href="http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.194476836.88546985.1570821988-1339578397.1558037419">http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.194476836.88546985.1570821988-1339578397.1558037419</a>) наразі включає комплекс документів, які присвячені розбудові університетської системи забезпечення академічної доброчесності (розділ 2 основної нормативної бази системи управління якістю діяльності Сумського державного університету). Політика та стандарти дотримання академічної доброчесності визначені Кодексом академічної доброчесності, процедури дотримання академічної доброчесності – Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин, Методичною інструкцією щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень, наказами ректора «Щодо створення університетської Комісії з етики та управління конфліктами», «Про підписання декларацій про дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу». Для організації системної роботи з напрямку академічної доброчесності в університеті створено Групу сприяння академічній доброчесності, діяльність якої регламентується відповідним Положенням.</p>

<p><b>Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?</b></p>	<p>Курсові та кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти на етапі подання роботи до захисту перевіряються безпосередньо керівником курсової/кваліфікаційної роботи або відповідальними на кафедрі (за приналежністю роботи, яка перевіряється), що призначаються у встановленому порядку. Перевірка всіх видів робіт на наявність ознак академічного плагіату обов'язково передує всім іншим процедурам розгляду. Алгоритм перевірки кваліфікаційних робіт на наявність ознак академічного плагіату визначається п. 5 Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин. Університетом укладено договори з компаніями ТОВ «Антиплагіат» та «Plagiat.pl» на використання систем «Unicheck» та «StrikePlagiarism» відповідно для перевірок кваліфікаційних та наукових робіт. Для перевірки інших видів навчальних робіт можуть бути використані програмні продукти (системи), які знаходяться у відкритому доступі. Технічним адміністратором та координатором використання систем «Unicheck» та «StrikePlagiarism» в університеті виступає бібліотека. Адміністратор створює облікові записи операторів системи (призначених осіб, що здійснюють перевірку робіт) та розподіляє права на перевірку робіт. Технологічна складова перевірки навчальних і кваліфікаційних робіт на наявність текстових запозичень визначена відповідною Методичною інструкцією. Банк кваліфікаційних робіт формується в університетському репозитарії (<a href="http://essuir.sumdu.edu.ua">http://essuir.sumdu.edu.ua</a>).</p>
<p><b>Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?</b></p>	<p>Викликом у сфері академічної доброчесності під час реалізації ОП є недостатня поінформованість здобувачів вищої освіти про види порушень академічної доброчесності та заходи боротьби з ними. Університет долає ці виклики комплексом популяризаційних заходів з промоції принципів академічної доброчесності та переваг чесного навчання. Підвищення авторитетності диплому про здобуття освіти та конкурентоспроможності випускника на ринку праці можливе лише за умови надання освітніх послуг та набуття компетенцій із дотриманням принципів академічної доброчесності, без створення умов для отримання неконкурентних переваг студентами при навчанні. Це є основною мотивацією здобувача вищої освіти до доброчесного навчання. Інструменти впровадження принципів дотримання академічної доброчесності у освітню діяльність СумДУ несуть просвітницьку функцію. Серед основних інструментів слід виділити: - інформаційно-консультативне супроводження здобувачів вищої освіти (веб-сайт «Академічна доброчесність» (<a href="http://integrity.sumdu.edu.ua/new">http://integrity.sumdu.edu.ua/new</a>); - лекції відомих випускників, роботодавців, експертів з тематики переваг чесного навчання, цикли тренінгів для всіх учасників освітнього процесу в рамках всеукраїнських та міжнародних проєктів з академічної доброчесності, грантових програм тощо; - розміщення в СумДУ матеріалів, присвячених популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів (банери, інфографіка тощо); - запровадження курсу «Основи академічного письма» та «Основи інформаційної грамотності»</p>
<p><b>Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП</b></p>	<p>Перелік основних порушень академічної доброчесності визначений Кодексом академічної доброчесності. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками кваліфікаційних робіт. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час здійснення освітньої діяльності покладається на здобувачів вищої освіти та співробітників університету. Рішення щодо виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності може прийматись зазначеними вище особами, комісіями з академічної доброчесності та/або університетською Комісією з етики та управлінням конфліктами. Реакція на порушення академічної доброчесності унормована в п. 4 Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин та Методичною інструкцією щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень. Серед видів відповідальності здобувачів вищої освіти за порушення академічної доброчесності можна виділити такі: - зниження результатів оцінювання кваліфікаційної роботи; - повторне виконання окремого розділу (розділів) кваліфікаційної роботи; - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми, виконання кваліфікаційної роботи; - призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо); - проведення додаткової перевірки інших робіт, автором яких є порушник.</p>

## 6. Людські ресурси



<p><b>Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?</b></p>	<p>Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників СумДУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів) передбачає встановлення додаткових вимог до претендентів, у тому числі щодо виконання критеріїв, які характеризують якість їх науково-дослідної та навчально-методичної діяльності. При проведенні конкурсного відбору претенденти подають Інформаційну довідку щодо відповідності професійно-кваліфікаційним вимогам, наукової та професійної активності претендента на заміщення посади професорсько-викладацького складу за затвердженим шаблоном, яка дає змогу всебічно оцінити професійну та академічну кваліфікацію. Показники, визначені довідкою є підставою для визначення терміну контракту науково-педагогічного працівника. Для проведення конкурсного відбору наказом ректора створюється центральна конкурсна комісія, до складу якої входять проректори, діяльність яких пов'язана з освітнім або науковим процесом, директори інститутів, декани факультетів, керівники підрозділів, що забезпечують організацію навчального процесу та підвищення кваліфікації викладачів, голова представницького органу профспілок та органу студентського самоврядування. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності, незалежності, об'єктивності та об'єктивності прийняття рішень, а також неупередженого ставлення до кандидатів.</p>
<p><b>Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу</b></p>	<p>Залучення роботодавців відбувається на декількох етапах освітнього процесу. При формуванні освітньої програми обов'язковою процедурою є її рецензування роботодавцями. Представник роботодавців надає рецензію (експертний висновок), в якій зазначає переваги та недоліки освітньої програми, а також загальні рекомендації. Також роботодавців залучають для визначення сучасних тенденцій розвитку галузі права. Ця інформація враховується кафедрою при визначенні тематики курсових робіт магістрів, що спрощує адаптацію випускників до умов професійної діяльності на підприємствах, установах, в організаціях. Досвід професійної діяльності здобувачі вищої освіти набувають під час переддипломної практики, що проводиться згідно програми практики. Вона може проводитися на провідних підприємствах, в установах та організаціях м. Суми та Сумської області, більшість з яких є основними замовниками кадрів. Кваліфікаційні роботи можуть також виконуватися за тематикою, визначеною роботодавцем. Крім того, представник роботодавця може здійснювати керівництво кваліфікаційною роботою здобувача вищої освіти. До рецензування кваліфікаційних робіт запрошуються представники роботодавців.</p>
<p><b>Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців</b></p>	<p>ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів правничої галузі, представників роботодавців, запрошуючи їх на практичні заняття. Упродовж попереднього навчального року відбулись заняття із нотаріусом, суддею та адвокатом. Суддя-спікер Сумського окружного адміністративного суду С. О. Бондар був залучений до проведення практичного заняття у формі тренінгу із теми «Судовий спосіб та порядок захисту порушених прав на об'єкти інтелектуальної власності». Ю. Л. Більбіт провів дискусію зі студентами ОП «Інтелектуальна власність» щодо проблемних питань та особливостей захисту об'єктів інтелектуальної власності на митному кордоні. Регулярно проводилися практичні заняття із «Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності» у Науково-консультаційному центрі правових досліджень.</p>
<p><b>Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння</b></p>	<p>Стимулювання професійного розвитку викладачів в СумДУ забезпечується через врахування отримання сертифікатів професійної майстерності, виданих міжнародними центрами сертифікації, підвищення кваліфікації відповідного міжнародного рівня в рейтингу структурних підрозділів (індикатор І1). Наявність практичного досвіду роботи на підприємствах, в установах та організаціях за відповідним профілем враховується при визначенні терміну контракту, а також при визначенні рейтингу викладачів в конкурсі «Кращі науково-педагогічні працівники». Крім цього Центр розвитку кадрового потенціалу навчального закладу (srkr.sumdu.edu.ua) організовує навчання викладачів на програмах «Сучасні ІТ-компетентності», «Інтенсивний курс англійської мови», «Культура українського професійного мовлення: граматики-стилістичний практикум», «Сучасні методи обробки статистичних даних», «Профілактика спортивного травматизму та надання невідкладної домедичної допомоги» та інших. Підвищення кваліфікації викладачів в інших установах та організаціях зараховується в накопичувальній системі підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.</p>

**Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності**

СумДУ має ліцензію на підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних працівників за програмами з інноваційної педагогічної діяльності та програмами з електронних засобів та дистанційних технологій навчання (наказ МОНмолодьспорту №2951п від 29.11.2011). Крім цього, Центр розвитку кадрового потенціалу закладу освіти (crkr.sumdu.edu.ua) постійно організовує ряд короткострокових програм, семінарів, тренінгів спрямованих на підвищення викладацької майстерності науково-педагогічних працівників, зокрема програми «Основи викладацької роботи в університеті», «Ораторське мистецтво, або мистецтво красномовства», «Дистанційні технології навчання у СумДУ», «Керівництво науковою роботою студента / аспіранта» та інші. В університеті також проводяться конкурси. З метою активізації діяльності викладачів щодо забезпечення якості вищої освіти, поширення кращого досвіду, додаткової мотивації педагогічних і науково-педагогічних працівників в університеті запроваджено ряд конкурсів, у тому числі конкурси педагогічних інновацій, на кращу колекцію навчальних матеріалів, опублікованих у відкритому доступі на OpenCourseWare, на розроблення електронного контенту масових відкритих онлайн-курсів, «Інновації ІКТ для сучасної освіти ICT4EDU», «Кращі науково-педагогічні працівники», «Кращий викладач очима студентів». Ряд показників, які характеризують якість навчально-наукової роботи зі студентами враховуються при визначенні рейтингу структурних підрозділів.

## 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

**Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?**

Загальна площа навчальних приміщень базового закладу становить понад 36,7 тис. ка.м., з яких безпосередньо за випусковою кафедрою закріплено 6 спеціалізованих навчальних аудиторій, з яких 2 аудиторії для лекційних занять, 3 навчальні аудиторії для практичних занять та 1 комп'ютерний клас на 15 КРМ. У Конгрес-центрі СумДУ виділене окреме приміщення для юридичної клініки. У СумДУ діє високотехнологічна бібліотечно-інформаційна система, яка містить близько 3,1 млн. примірників з понад 417 тисяч найменувань. Здобувачі за ОП використовують бази даних «Ліга: Закон», електронної бібліотеки України ELibUkr, а також англійські: Scopus, Web of Science. Студенти як у друкованому, так і у електронному вигляді використовують методичний матеріал, підготовлений викладачами: підручники, конспекти лекцій, методичні вказівки. Методичний матеріал періодично оновлюється та адаптується до цілей ОП. Система навчання e-learning забезпечує доступ до матеріалів дисциплін ОП. Для дистанційного доступу до навчально-методичних матеріалів розроблено платформу OCW СумДУ. Зазначене вище дозволяє зробити висновок щодо відповідності забезпечення діяльності за ОП «Інтелектуальна власність» вимогам Ліцензійних умов та дає можливість досягати визначених цілей та програмних результатів навчання. Підтвердження: - фінансові звіти: <https://sumdu.edu.ua/uk/about-sumdu/public-info/financial-reports.html> - звіти проєкторів за напрямками діяльності <https://sumdu.edu.ua/uk/about-sumdu/public-info/reports.html>.

**Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?**

Освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП завдяки збалансованості матеріальних ресурсів та сприйняттю студентів як рівноправних партнерів у вибудові їх освітньої траєкторії, відповідності критеріям студентоцентрованого навчання. Для виявлення та належного врахування потреб та інтересів студентів більшість питань вирішується за безпосередньою участю відповідних органів студентського самоврядування (студентські деканати, студентська рада студмістечка, рада земляцтв іноземних студентів тощо). Також відповідні питання регулярно обговорюються на відповідних зустрічах зі здобувачами та періодичних опитуваннях. Отримана інформація використовується при прийнятті відповідних управлінських рішень щодо розвитку інфраструктури та підвищення якості студентських сервісів. Університет приділяє вирішенню цих питань належну увагу – загальне фінансування підтримки та розвитку інфраструктури університету у 2018 році становило близько 6% загального обсягу витрат СумДУ. Постійно збільшується аудиторний фонд із креативним простором, створюються навчально-тренувальні центри та приміщення «вільного» перебування та самостійної роботи студентів у позанавчальний час. Крім того, фінансуються численні соціальні ініціативи – дотації комплексу громадського харчування СумДУ, надання матеріальної допомоги, поліпшення умов проживання у студентських гуртожитках (додатково до плати за проживання) тощо.

<p><b>Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?</b></p>	<p>Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти забезпечується системою заходів щодо охорони праці, дотримання техніки безпеки, санітарних норм та правил, а також правил проти пожежної безпеки. Безпечність перебування на території СумДУ забезпечується також налагодженою системою охорони порядку. Психологічна служба СумДУ надає безкоштовну підтримку (<a href="https://sumdu.edu.ua/uk/kampus-life/social-face/psychological.html">https://sumdu.edu.ua/uk/kampus-life/social-face/psychological.html</a>) здобувачам та викладачам університету. Основним механізмом забезпечення психічного здоров'я цього є створення в університеті відповідної атмосфери, яка, серед іншого, визначена дотриманням Кодексу корпоративної культури СумДУ (<a href="http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=cc831d09-e877-e111-97d8-001a4be6d04a&amp;kind=1">http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=cc831d09-e877-e111-97d8-001a4be6d04a&amp;kind=1</a>). Проводяться регулярні та різноманітні заходи щодо пропаганди та розвитку здорового способу життя, як серед студентів, так і серед співробітників СумДУ.</p>
<p><b>Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?</b></p>	<p>Здобувачі мають усі можливості для отримання необхідної інформації у зручний для себе спосіб – через офіційні сайти університету та його підрозділів, за допомогою персональних електронних кабінетів, на сторінках СумДУ у соціальних мережах. Також проводяться регулярні заходи щодо інформування здобувачів щодо міжнародної академічної мобільності, отримання академічних ліцензій на програмні продукти, можливостей додаткової освітньої та позаосвітньої діяльності тощо. Університет активно працює над питаннями працевлаштування студентів та випускників як на рівні університету (діє відділ практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів), так і на рівні навчальних структурних підрозділів СумДУ. Студенти, у тому числі, залучаються до оплачуваної роботи в університеті. Діє стартап-центр СумДУ, на базі якого за європейськими програмами проводяться навчальні курси, бізнес-ігри, майстер-класи, коучтренінги, пітчінги ініціатив, краштести студентських проєктів тощо. Студентам надається всебічна підтримка у реалізації проєктів. Здійснюється соціальний супровід здобувачів – студенти пільгових категорій у встановленому порядку отримують соціальні стипендії. Університет виконує зобов'язання щодо забезпечення студентів-сиріт – вони забезпечуються безоплатним харчуванням, отримують грошові компенсації на придбання одягу та взуття тощо. Серед студентів, які проживають у гуртожитках, проводиться роз'яснювальна робота стосовно можливості отримання субсидій. Університет співпрацює у цьому питанні з Департаментом соціального захисту населення міста, запрошуючи представників на зустрічі зі студентами, де вони мають змогу оформити субсидію на місці. В університеті діє центр підтримки сім'ї «Студентський лелека», у якому є можливість перебування дітей на час перебування батьків у стінах СумДУ. На базі центру батькам надається інформаційна, психологічна, соціально-педагогічна та юридична підтримка. Сторінка на сайті щодо соціального обличчя СумДУ - <a href="https://sumdu.edu.ua/uk/kampus-life/social-face.html">https://sumdu.edu.ua/uk/kampus-life/social-face.html</a>. До послуг співробітників та здобувачів вищої освіти університетська клініка та спортивно-оздоровчий табір «Універ». З метою полегшення адаптації іноземних студентів до умов проживання в Україні та навчання в університеті було розроблено мобільний додаток «Путівник іноземного студента СумДУ». Якість підтримки здобувачів досліджується у співпраці з органами студентського самоврядування та їх профспілковими організаціями. Також відповідна оцінка може надаватися здобувачами на конференціях «Навчальний процес очима студентів» та зустрічах з ректором у форматі «Віч-на-віч». За результатами моніторингу приймаються відповідні організаційні рішення – наприклад, для зручності здобувачів вищої освіти та підвищення оперативності вирішення питань, були зміщені обідні перерви адміністративних підрозділів СумДУ (на сьогодні обідня перерва у співробітників університету – з 12.00 до 12.45, велика перерва у студентів – з 12.45 до 13.25).</p>
<p><b>Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)</b></p>	<p>СумДУ створює інклюзивне освітнє середовище для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей. Зокрема, інклюзивне навчання здобувачів з особливими освітніми потребами в СумДУ передбачає індивідуальне навчання у формі індивідуального графіка в загальних групах або навчання в інклюзивних групах. Для студентів, які не мають можливості відвідувати університет, створені умови для здобуття освіти у повному обсязі за дистанційними технологіями. Усі навчальні корпуси та гуртожитки облаштовані пандусами, розпочата робота по встановленню підйомних платформ для інвалідів і табличок для аудиторій, надрукованих шрифтом Брайля, працюють психологічна служба, координаційний центр гуманітарної політики, В університеті реалізується проєкт «Університет, дружній до сім'ї», метою якого є сприяння гендерній рівності, створення рівних можливостей в отриманні професії матерями-студентками, зокрема шляхом надання можливості перебування дітей під</p>

професійним наглядом на час вирішення батьками питань в університеті.

**Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?**

В університеті діє Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=fe3a1f9e-9c36-e911-9278-001a4be6d04a&kind=1>), а також створена на постійній основі Комісія з етики (доброчесності) та управління конфліктами, якій надано повноваження щодо врегулювання взаємовідносин та конфліктів, що виникають при здійсненні освітньої, науково-педагогічної, наукової, науково-технічної діяльності між всіма категоріями співробітників університету, здобувачами вищої освіти та іншими особами. Виявлення та вирішення конфліктних ситуацій регулюється у тому числі Кодексом корпоративної культури СумДУ (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=cc831d09-e877-e111-97d8-001a4be6d04a&kind=1>), Кодексом академічної доброчесності (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=24c2956b-9c36-e911-9278-001a4be6d04a&kind=1>), наказом ректора «Про запобігання корупції» (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=8c1ab3be-fc59-e911-9c29-001a4be6d04a&kind=1>), Положенням про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=7c7de133-99aa-e711-8a45-001a4be6d04a&kind=1>), Положенням про Комісію з профілактики правопорушень студентів та іншими внутрішніми нормативними документами (<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=2272b2ed-44b8-e011-9adc-001a4be6d04a&kind=1>). За освітньою програмою, що акредитується зазначених вище ситуацій не було.

#### 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

**Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет**

Політика щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ([http://normative.sumdu.edu.ua/?\\_ga=2.86300314.349270378.1571555430-1456836725.1541493247](http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.86300314.349270378.1571555430-1456836725.1541493247)) та Система забезпечення якості навчальної діяльності та вищої освіти ([http://normative.sumdu.edu.ua/?\\_ga=2.86300314.349270378.1571555430-1456836725.1541493247](http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.86300314.349270378.1571555430-1456836725.1541493247)) формують нормативну основу для процедур забезпечення якості ОП. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про освітні програми [http://normative.sumdu.edu.ua/?\\_ga=2.24599742.545065572.1571140625-799749353.1512740156](http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.24599742.545065572.1571140625-799749353.1512740156) та Методичною інструкцією «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм» [http://normative.sumdu.edu.ua/?\\_ga=2.86300314.349270378.1571555430-1456836725.1541493247](http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.86300314.349270378.1571555430-1456836725.1541493247).

<p><b>Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?</b></p>	<p>Відповідно до локальної нормативної бази та рекомендацій ради із забезпечення якості вищої освіти (<a href="http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.86300314.349270378.1571555430-1456836725.1541493247">http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.86300314.349270378.1571555430-1456836725.1541493247</a>) відбувається перегляд та модернізація ОП. ОП може щорічно оновлюватися в частині всіх її компонентів, крім цілі, загальних та фахових компетентностей, програмних результатів навчання, передбачених стандартом вищої освіти, та профілем освітньої програми. Підставами для оновлення є: 1) ініціатива та пропозиції керівника РПГ та / або РПГ та / або викладачів програми; 3) висновки експертної ради роботодавців; 4) рекомендації інших зовнішніх стейкхолдерів; 5) рекомендації експертів за результатами участі в грантових проєктах; 6) результати опитувань ключових стейкхолдерів, у тому числі здобувачів вищої освіти; 7) зміни ресурсних умов реалізації ОП. Результати оновлення відбиваються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик, матеріалів лекційних та практичних занять, тематики курсових та кваліфікаційних робіт (проєктів) тощо). Модернізація ОП передбачає більш значні зміни в її змісті та умовах реалізації, і може торкатися також цілі, очікуваних результатів навчання, визначених профілем освітньої програми, запровадження нових траєкторій чи профілізацій та здійснюється: 1) за результатами зовнішньої та/або внутрішньої оцінки якості ОП; 2) за ініціативою керівництва університету / інституту / факультету в разі аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти; 3) за ініціативою гаранта ОП або РПГ ОП за відсутності набору абітурієнтів на ОП; 4) з ініціативи розробників або ключових стейкхолдерів для врахування змін, що відбулися в науковому фаховому полі, в яких реалізується ОП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці. Модернізована ОП разом з обґрунтуванням внесених до неї змін, висновками експертної ради роботодавців та рецензіями проходить повторне затвердження за встановленим порядком. Перегляд ОП «Інтелектуальна власність» відбувся у грудня 2018 року відповідно до Рішення Вченої ради СумДУ щодо розширення можливостей формування загальних компетентностей здобувачів (10 кредитів ЄКТС має бути спрямовано на вибіркові дисципліни циклу загальної підготовки).</p>
<p><b>Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП</b></p>	<p>Здобувачі вищої освіти беруть участь у процедурах забезпечення якості через членство в органах студентського самоврядування, у Раді забезпечення якості СумДУ та Радах забезпечення якості інститутів / факультетів, у роботі робочих проєктних груп з розробки та супроводження освітніх програм (РПГ) та Студентської агенції співдії якості освіти. Зворотний зв'язок з ними забезпечується через: 1. Періодичні опитування, започатковані з 2016 року, щодо якості організації освітньої діяльності при вивченні дисциплін відповідно до Положення (<a href="http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.81885078.1857931453.1571296857-1456836725.1541493247">http://normative.sumdu.edu.ua/?_ga=2.81885078.1857931453.1571296857-1456836725.1541493247</a>). За результатами оцінювання поширюються кращі практики організації освітньої діяльності професорсько-викладацьким складом та здійснюється врахування пропозицій здобувачів вищої освіти щодо підвищення якості навчання, викладання та оцінювання. За результатами аналізу показників проводиться щорічний конкурс «Кращий викладач очима студентів». Узагальнена статистика результатів опитування обговорюється на засіданнях Ради забезпечення якості. 2. Опитування за запитами з окремих проблемних питань, та при моніторингу стану забезпечення якості підготовки фахівців та розвитку наукової діяльності в інститутах/факультетах. 3. Участь у щорічній конференції «Навчальний процес очима студентів» та зустрічі з ректором у форматі «Віч-на-віч». За їх результатами формується наказ, спрямований на покращення освітнього процесу з урахуванням пропозицій здобувачів вищої освіти.</p>
<p><b>Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП</b></p>	<p>Студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП через членство у Раді забезпечення якості СумДУ та Раді забезпечення якості ННІ права та опосередковано – через мотивування здобувачів освіти до участі в опитуваннях.</p>

<p><b>Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості</b></p>	<p>В СумДУ реалізовано такі форми партнерства з роботодавцями у контексті процедур забезпечення якості: - зовнішня експертиза ОП на етапах її затвердження і модернізації. Рецензентами ОП були заступник начальника ГУДФС у Сумській області, Радник податкової та митної справи I рангу, к.ю.н., Ю.Л.Больбіт та суддя-спікер Сумського окружного адміністративного суду, заслужений юрист України, к.ю.н. С.О.Бондар. - участь у РПГ ОП. До складу РПГ ОП відповідно до наказу № 0597-І. входить Є.Г.Матвієнко. Голова ГО «Сумська обласна організація спілки юристів України» запропонував акцентувати увагу на європейській практиці захисту інтелектуальної власності; - участь в експертній раді роботодавців спеціальності, що оновлена відповідно до наказу 0778-І. Надають пропозиції щодо цілей програми, програмних компетентностей і результатів навчання. Після затвердження ОП експерти здійснюють її періодичний перегляд для оцінки змістовності, навчальних планів, достатності обсягу практичної підготовки, відповідність знань та вмінь вимогам ринку праці. Її рішення є підставою для внесення змін у робочі програми навчальних дисциплін та навчальні плани. - участь у роботі екзаменаційних комісій та рецензуванні кваліфікаційних робіт (Голова ЕК Трошечко В.В – директор Сумського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги). У СумДУ апробований механізм для опитування роботодавців. ОП проходить первинну акредитацію, то опитування планується реалізувати за результатами фактичного випуску.</p>
<p><b>Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП</b></p>	<p>Збирання та врахування інформації щодо працевлаштування випускників здійснюється як у межах централізованого підрозділу – навчального відділу з практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів, так і на рівні випускових кафедр та РПГ ОП «Інтелектуальна власність». Інформація про відомих випускників СумДУ розміщена на центральному сайті університету та на сайті ННІ права. На випускових кафедрах ведеться системна робота з аналізу основних траєкторій працевлаштування випускників для визначення необхідних компетентностей і результатів навчання для успішного працевлаштування за фахом. Інформація про стан наповнення бази даних випускників ННІ права подається для щорічного звіту факультету і університету. При цьому здійснюється аналіз частки працевлаштованих випускників за останні три роки. Крім того, кафедри співпрацюють з випускниками й інших років. Наприклад, випускники, які мають достатній практичний досвід, запрошуються гарантом (випусковою кафедрою) для проведення практичних занять або для участі у роботі експертних рад роботодавців для вдосконалення ОП. Випускники також запрошуються на профорієнтаційні заходи для спілкування з абітурієнтами та здобувачами вищої освіти, так 28 вересня 2019 р. був проведений День кар'єри СумДУ із залученням роботодавців. Університетом періодично проводиться опитування випускників для забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти.</p>
<p><b>Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?</b></p>	<p>Основним недоліком, на який вказують процедури внутрішнього забезпечення якості є недостатність забезпеченості навчальною літературою за профільними дисциплінами ОП останніх років. Цей дефіцит намагаються усунути шляхом використання електронних матеріалів, розміщених у вільному доступі. Кафедра КПДС, що є випусковою за ОП, у жовтні 2019 року подала заявку на закупівлю підручників та навчальних посібників («Основи інтелектуальної власності», «Право інтелектуальної власності») цього року видання. Навчальні дисципліни, що викладаються вперше, забезпечені методичними вказівками щодо проведення практичних, семінарських занять та самостійної роботи в електронному вигляді та подані до друку.</p>

<p><b>Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?</b></p>	<p>Акредитація освітньої програми «Інтелектуальна власність» спеціальності 081 «Право» проводиться вперше. У той же час, під час акредитації спеціальності 8.108010011 «Інтелектуальна власність» у 2017 році були висловлені наступні зауваження та пропозиції: - уточнити тематику магістерських робіт, поглибивши дослідницьку спрямованість у назвах та пов'язати їх з потребами локального регулювання інтелектуальної та інноваційної діяльності суб'єктів господарювання Сумщини; - продовжити роботу з оновлення змісту, засобів і методик навчання з урахуванням проблем теорії та практики діяльності організацій малого та середнього бізнесу Сумської області; - більш ефективно використовувати наявний потенціал університету: електронної бібліотеки, інтернету, парку комп'ютерної техніки, зокрема, впровадження у навчальний процес опорних схем «Кодопосібники» та використання їх під час проведення лекцій у інтерактивному режимі; - посилити маркетингову складову забезпечення комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності; - більш широко реалізовувати міжнародні освітні проекти, зокрема, забезпечення участі викладачів кафедри у підвищенні кваліфікації за кордоном з одержанням відповідних міжнародних сертифікатів; - інтенсифікувати магістерські та аспірантські обміни та стажування молодих вчених і провідних фахівців кафедри у Європейських університетах в контексті Євроінтеграційних процесів та у відповідності до вимог Болонської хартії; - активізувати наукову діяльність викладачів у виданнях, що входять в наукометричні бази. Випускова кафедра врахувала зазначені вище зауваження та пропозиції, а саме: уточнено тематику магістерських робіт з метою їх спрямування на дослідження інноваційної діяльності в сфері інтелектуальної власності; у дисципліні «Вступ до інтелектуальної власності» реалізується зауваження щодо забезпечення комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності; викладачі кафедри активно залучені до міжнародних проектів, підвищують кваліфікацію за кордоном (Уткіна М. С. – 2 сертифікати Всесвітньої організації інтелектуальної власності та наукове стажування у Словацькій Республіці).</p>
<p><b>Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?</b></p>	<p>Академічна спільнота є учасником системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності на рівні ОП як члени РПГ (<a href="http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=a6374b53-128a-e511-bce5-001a4be6d04a&amp;kind=1">http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&amp;tmpl=component&amp;id=a6374b53-128a-e511-bce5-001a4be6d04a&amp;kind=1</a>). На рівні кафедр професорсько-викладацький склад бере участь у роботі методичних семінарів, метою яких є оптимізація структури та змісту навчальних дисциплін; обмін новими щодо методик викладання дисциплін кафедри та обговорення можливостей використання сучасних технологій у навчанні, а також пошук шляхів вдосконалення педагогічної майстерності; розвиток навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення навчальних занять. На рівні ННІ права науково-педагогічні працівники входять до складу Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Крім цього, проводиться постійна робота по підвищенню здатності викладачів реалізовувати політику університету у сфері забезпечення якості шляхом проведення семінарів («Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ», «Викладач як ключовий стейкхолдер забезпечення якості освіти», «Зміни в системі ліцензування та акредитації як засіб забезпечення якості у вищій освіті», «Нова модель вибіркової складової навчальних планів для формування загальних компетентностей здобувачів вищої освіти» тощо) та участі викладачів у фокус-групових дослідженнях з питань забезпечення якості.</p>
<p><b>Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти</b></p>	<p>Внутрішня система забезпечення якості (ВСЗЯ) СумДУ має п'ять інституційних рівнів (<a href="https://sumdu.edu.ua/images/content/general/accreditation/structure.pdf">https://sumdu.edu.ua/images/content/general/accreditation/structure.pdf</a>): 1 рівень: здобувачі, які беруть участь у ВСЗЯ через опитування. 2 рівень: рівень розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП: РПГ на чолі з гарантом (керівник РПГ), групи забезпечення, випускові кафедри. 3 рівень: рівень ННІ права: Рада із забезпечення якості, що відповідає за розгляд, оновлення та вдосконалення ОП, що реалізуються в інституті. 4 та 5 рівні: загальноуніверситетські. 4 рівень включає спеціально створені підрозділи, до виключної компетенції яких відносяться процеси ВСЗЯ (Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та Бюро із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти); 5 рівень - органи загального управління, частина функцій яких пов'язана з процесами ВСЗЯ (Наглядова, Вчена ради та ректор). У процесах, пов'язаних з функціонуванням ВСЗЯ, беруть участь органи студентського самоврядування та Студентська агенція свідчії якості освіти. У ВСЗЯ також беруть участь загальноуніверситетські служби і відділи. Розподіл функціональних обов'язків, повноважень та прав усіх цих підрозділів викладений у відповідних локальних нормативних актах, розміщених на сайті СумДУ.</p>

## 9. Прозорість і публічність

<p><b>Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?</b></p>	<p>Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ; Кодексом академічної доброчесності, Кодексом корпоративної культури, Статутом та іншими нормативними актами, які розміщені в розділі «Реєстр основної нормативної бази СумДУ» на сайті університету <a href="http://normative.sumdu.edu.ua">http://normative.sumdu.edu.ua</a> і є загальнодоступними. Основні нормативні акти доводяться до відома і докладно пояснюються студентам-першокурсникам на вступних лекціях у перший день навчання. Також в СумДУ для інформування здобувачів та співробітників про введення і дію, зміну, відміну нормативних актів тощо використовується система електронних особистих кабінетів.</p>
<p><b>Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки</b></p>	<p><a href="https://op.sumdu.edu.ua/public/proyect">https://op.sumdu.edu.ua/public/proyect</a>.</p>
<p><b>Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)</b></p>	<p><a href="https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/544">https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/544</a></p>

## 10. Навчання через дослідження

<p><b>Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)</b></p>	<p>-</p>
<p><b>Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю</b></p>	<p>-</p>
<p><b>Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю</b></p>	<p>-</p>
<p><b>Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників</b></p>	<p>-</p>
<p><b>Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)</b></p>	<p>-</p>
<p><b>Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи</b></p>	<p>-</p>
<p><b>Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються</b></p>	<p>-</p>



Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)	-
Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності	-

## 11. Перспективи подальшого розвитку ОП

<b>Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?</b>	<p>Аналізуючи ОПП «Інтелектуальна власність» другого «магістерського» рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» можна виділити наступні сильні сторони: - відсутність аналогічних освітніх програм у ЗВО нашого регіону, - постійний моніторинг змісту програми такими органами, як Робоча проєктна група, Експертна рада роботодавців зі спеціальності 081 «Право», Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ, Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ННІ права, Студентська агенція співдії якості освіти; - практична орієнтованість програми, що досягається забезпеченням відповідними базами проходження практики; - використання інтерактивних методів навчання, що сприяють максимальному залученню студентів у освітній процес (зокрема в системах ОСW СумДУ, MIX.СумДУ тощо); - успішне поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП, що підтверджено призовими місцями на II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з «Інтелектуальної власності» та II місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з «Інтелектуальної власності»; - постійне підвищення кваліфікації викладачами дисциплін ОП (вітчизняні та закордонні стажування). Проте, слід визначити і слабкі сторони ОП: - зменшення контингенту здобувачів освіти ОП «Інтелектуальна власність» у 2019 році порівняно із 2018, що викликане соціально-демографічними факторами та впровадженням єдиного фахового вступного випробування (блоки «Право» та «Тест загальних навчальних правничих компетенцій») та єдиного вступного іспиту (іноземна мова) із використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу за ОС «магістр» спеціальності «Право»; - недостатня інтернаціоналізація ОП «Інтелектуальна власність»</p>
<b>Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?</b>	<p>ОП «Інтелектуальна власність», враховуючи реформи у сфері інтелектуальної власності, найближчі 3 роки буде користуватись попитом серед здобувачів освіти. Проте, для того, щоб зробити її більш привабливою та конкурентоспроможною серед аналогічних ОП топових вітчизняних ЗВО, слід вжити певних заходів. Зокрема: - започаткувати проведення Всеукраїнської, а в подальшому - Міжнародної конференції з актуальних проблем інтелектуальної власності. Така конференція має проводитися в очному форматі із залученням закордонних професорів – провідних фахівців у галузі інтелектуальної власності; - вдосконалити практичну складову підготовки студентів з метою формування програмних результатів навчання за освітньою програмою шляхом більш ретельного підбору баз проходження переддипломної практики; - особливу увагу приділити науково-дослідній роботі студентів як індивідуально під науковим керівництвом, так і в наукових групах; - враховуючи попит серед здобувачів на подвійні дипломи, перспективним вбачається реалізувати англomовну програму подвійних дипломів із Університетом Коменського у м. Братислава, Словацька Республіка; - задля впровадження у навчання практик ЗВО країн ЄС, залучити професорів до проведення відкритих лекцій, семінарів, круглих столів, що дозволить студентам оволодіти міжнародними практиками у сфері інтелектуальної власності; - участь у розробці проєктів для участі у програмах Erasmus + (як приклад, Jean Monnet Module); - започаткування проведення галузевих літніх/зимових шкіл (з авторського права та суміжних прав; патентного права; процедур подачі заявок на отримання охоронних документів) для розвитку ОП та популяризації її серед випускників ОС «бакалавр» не лише у СумДУ, але й по всій Україні; - відкриття освітніх сертифікованих програм та регулярних тренінгів з окремих аспектів права інтелектуальної власності; - продовження співпраці із Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності при Національній академії наук України в контексті проведення спільних навчальних та наукових заходів; - проведення II туру Всеукраїнської студентської олімпіади із інтелектуальної власності у СумДУ що дозволить репрезентувати дану ОП серед студентів інших ЗВО</p>

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Файли	Відомості щодо МТЗ*
Іноземна мова за професійним спрямуванням	дисципліна	<a href="#">РП_Іноземна мова за професійним спрямуванням.pdf</a>	
Теорія управління	дисципліна	<a href="#">РП_Теорія управління.pdf</a>	
Філософія права	дисципліна	<a href="#">РП_Філософія права.pdf</a>	
Методологія наукових досліджень	дисципліна	<a href="#">РП_Методологія наукових досліджень.pdf</a>	
Вступ до інтелектуальної власності	дисципліна	<a href="#">РП_Вступ до інтелектуальної власності.pdf</a>	
Право інтелектуальної власності	дисципліна	<a href="#">РП_Право інтелектуальної власності.pdf</a>	
Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності	дисципліна	<a href="#">РП_Набуття прав.pdf</a>	
Міжнародна система охорони інтелектуальної власності	дисципліна	<a href="#">РП_Міжнародна система охорони інтелектуальної власності.pdf</a>	
Переддипломна практика	практика	<a href="#">Методичні вказівки_Практика.pdf</a>	
Кваліфікаційна робота	атестація	<a href="#">Методичні вказівки_Кваліфікаційна робота.pdf</a>	

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
Пахомов Володимир Васильович	завідувач кафедри	Так	Вступ до інтелектуальної власності	<p>д.ю.н; ДД № 005787 від 01.07.2016 р. 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право; Тема: «Адміністративно-правове забезпечення контрольно-наглядової діяльності у сфері земельних відносин»; професор кафедри кримінально-правових дисциплін та судочинства (атестат АП №000939 від 23.04.2019 р.) Свідоцтво №44/ст від 29.10.2019 року про стажування (підвищення кваліфікації) та дослідницьку роботу у Науково-дослідному інституті інтелектуальної власності Національної академії правових наук України (м. Київ). 1. V. Pakhomov. Criminal legal characteristic of social engineering as a way of committing fraud / Pakhomov V., Bondarenko O., Dumchikov M. <i>LegeasiViata</i>. – 2019. – № 4/2. – С. 149–153. 2. Pakhomov Volodymyr V. Relevant issues off the criminal liability of the private doctors for corruption crimes / Bondarenko Olha S.; Pakhomov Volodymyr V.; Saulyak Sergey V.; Dumchikov Mykhailo O. <i>Wiadomości Lekarskie</i>. – 2019. tom LXXII, nr 7.– P. 1354-1358. 3. Пахомов В.В. Методичні вказівки до проведення практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Вступ до інтелектуальної власності» : для студ. спец. 081 «Право» освітньої програми «Інтелектуальна власність» ОС «магістр» усіх форм навчання, Суми : Сумський державний університет, 2019. –5 прим. 4. Пахомов В.В. Методичні вказівки щодо написання курсових робіт із дисципліни «Право інтелектуальної власності» : для студ. спец. 081 «Право» освітньої програми «Інтелектуальна власність» ОС «магістр» усіх форм навчання, Суми : Сумський державний університет, 2019. –5 прим. 5. Пахомов В.В. Коррупционный лоббизм на Украине: сущность, детерминанты и меры противодействия / Пахомов В.В. , Бондаренко О.С., Лукьяненко Ю.В. <i>Всероссийский криминологический журнал</i>. – Иркутск : ФГБОУ ВО «Байкальский государственный университет», 2018. – Т.12, № 5.– С. 738-747. 6. Пахомов В.В. Принципи антикорупційної діяльності в Україні / Пахомов В.В., Бондаренко О.С., Шапіро В.С. <i>Eurasian academic research journal</i>. – 2018. – № 3. – С. 166-169. 7. Пахомов В.В., Кравченко С.В. Організаційно-правові засади діяльності суб'єктів протидії кіберзлочинності / <i>Правові горизонти</i>. – Суми : Сумський державний університет, 2018. – Вип 11(24). – С. 49-53.</p>

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
Сухонос Віктор Володимирович	професор	Так		<p>д.ю.н; ДД № 005787 від 01.07.2016 р. 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право; Тема: «Адміністративно-правове забезпечення контрольно-наглядової діяльності у сфері земельних відносин»; професор кафедри кримінально-правових дисциплін та судочинства (атестат АП №000939 від 23.04.2019 р.) Наукові публікації: 1. Sukhonos V. Patterns of corporate social responsibility of Ukrainian companies: clustering and improvement strategies for responsible activities / V. Sukhonos, I. Makarenko, Yu. Serpeninova, O. Drebot, Yo. Okabe // Problems and Perspectives in Management. - 2019. - Vol. 17, Issue 2. - P. 365-375. - DOI: <a href="http://dx.doi.org/10.21511/ppm.17(2).2019.28">http://dx.doi.org/10.21511/ppm.17(2).2019.28</a>. 2. Сухонос В.В. Злочинність як сурогатна форма громадянського суспільства // Громадянське суспільство в Україні: сучасний стан, виклики, стратегія модернізації: монографія: у 2 т. / [Шемшученко Ю. С., Скрипнюк О. В., Андрущенко В. П. та ін.] ; за ред. Ю. С. Шемшученка, О. В. Скрипнюка. – К.: Вид-во «Юридична думка», 2018–2019. – Т. 2: Доктринальний вимір галузевих засад функціонування громадянського суспільства в Україні. – 2019. – С. 549-584. 3. Сухонос В.В. Проблематика криміналізації катування за українським законодавством [Текст] / В.В. Сухонос, К.В. Прокопенко // Правові горизонти. – 2019. – Вип. 14 (27). – С. 93-97. 4. Сухонос В.В. Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів [Текст]: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 23-24 травня 2019 р.: у 2-х ч. Ч.2/ редкол.: А.М. Куліш, О.М. Рєзнік. - Суми: СумДУ, 2019. - 217 с. 5. Сухонос, В.В. Склад злочину: закон, теорія та практика [Текст]: монографія / В.В. Сухонос, В.В. Сухонос (мол.). – Суми: Університетська книга, 2018. – 200 с. 6. Сухонос, В.В. Склад злочину: закон, теорія та практика [Текст]: монографія / В.В. Сухонос, В.В. Сухонос (мол.). – Суми: Університетська книга, 2018. – 200 с. 7. D'yakonova I. Methodological bases of estimating the efficiency of economic security management of the enterprises in the global environment / Iryna D'yakonova, Alina Nikitina, Victor Sukhonos, Fedir Zhuravka // Investment Management and Financial Innovations. – 2018. – Volume 15, Issue 2. – P. 145–153.</p>
Логвиненко Микола Іванович	доцент	Так		<p>к.ю.н.; ДК № 024121 від 09.06.2004 р. спеціальність – 12.00.07 – теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право; Тема дисертації: «Правове регулювання діяльності міліції по забезпеченню політичного права громадянина свободу зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій». Доцент кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки (атестат 12ДЦ №029556 від 23.12.2011 р.) Свідоцтво №43/ст від 29.10.2019 року про стажування (підвищення кваліфікації) та дослідницьку роботу у Науково-дослідному інституті інтелектуальної власності Національної академії правових наук України (м. Київ). Наукові публікації: 1. Логвиненко М.І., Каріх І.В., Диковець А.В. Проблеми захисту об'єктів авторського права в мережі інтернет. Правові горизонти. – Суми: Сумський державний університет, 2019. – Вип. 15(28). – С.21-25. 2. Логвиненко М.І. Адміністративно-правове регулювання державної реєстрації юридичних осіб в Україні [Текст] / М.І. Логвиненко, Л.В. Листопад // Правові горизонти. – 2019. – Вип. 16 (29). – С. 7-11. 3. Логвиненко М.І. Аналіз сучасного стану правової охорони прав інтелектуальної власності в Україні: проблеми та перспективи. / Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Суми, 23-24 травня 2019 р.). Суми: СумДУ, 2019. С. 211-216. 4. Логвиненко М.І. Актуальні проблеми інституту правової охорони прав інтелектуальної</p>

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	власності в Україні / Актуальні питання юриспруденції: Обґрунтування теоретичний та практичний виміри: матеріали Другої
				<p>Міжнародної науково-практичної конференції (Суми, 25 квітня 2019 року). Суми, 2019. 170 с. с. 31-34. 5. Логвиненко М.І. Актуальні проблеми реалізації права на судовий захист прав інтелектуальної власності в Україні / Охорона та захист інтелектуальної власності в інноваційній діяльності в умовах євроінтеграційних процесів. Секція № 2 (міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління проектами. Ефективне використання результатів наукових досліджень та об'єктів інтелектуальної власності»): збірник матеріалів (м. Київ, 21 березня 2019 р.) / НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. : ФОП Кравченко Я. О., 2019. 166 с. с. 81-84. 6. ЛОГВИНЕНКО М. І. Самозахист як спосіб захисту об'єктів авторського права в мережі інтернеті / Охорона та захист інтелектуальної власності в інноваційній діяльності в умовах євроінтеграційних процесів. Секція № 2 (міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління проектами. Ефективне використання результатів наукових досліджень та об'єктів інтелектуальної власності»): збірник матеріалів (м. Київ, 21 березня 2019 р.) / НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. : ФОП Кравченко Я. О., 2019. 166 с. с. 49-52. 7. Диковець А.В., Логвиненко М.І. Захист авторських прав від піратства в мережі інтернет / Літні наукові підсумки 2019 року : XVIII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція : тези доповідей, Дніпро, 5 червня 2019 р. – Ч. 1. – Дніпро : ГО «НОК», 2019 – 124 с. –С.94-98. 8. Logvynenko, M.I. Actual problems of access to justice in the context of the creation in Ukraine of the high court of intellectual property / M.I. Logvynenko, J. Maksat // Правові горизонти. – 2018. – Вип. 12 (25). – С. 63-69. 9. Диковець А.В., Логвиненко М.І. Проблеми захисту об'єктів авторського права в мережі інтернет / Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри: збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності (м. Київ, 27 вересня 2018 р.) // НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. : 2018. – 334 с. –С.104-107. 10. Логвиненко М.І., Чередніченко Д.С. Адміністративно-правовий статус міністерства економічного розвитку і торгівлі в системі охорони прав інтелектуальної власності / Чинники розвитку юридичних наук у XXI столітті: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Дніпро, 3-4 листопада 2017 р. матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Дніпро: ГО «Правовий світ», 2017. – С. 102-104.</p>

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
Козловська Ганна Борисівна	доцент	Ні	Іноземна мова за професійним спрямуванням	<p>кандидат філологічних наук; ДК № 019897 від 02.07.2003 р. спеціальність – 10.02.04 – германські мови; Тема дисертації: «Прагматичний аспект категорії інформативності англійських синоптичних текстів газетно-публіцистичного стилю» доцент кафедри перекладу (атестат 02ДЦ № 015357 від 19.10.2005р.) Наукові публікації: 1. Kozlovska G. Manifestation of sensory perceptions in newspaper informational texts/G. Kozlovska//Canadian Journal of Science, Education and Culture. – No. 1 (5) (January-June). – Toronto: University of Toronto, "Toronto Press", 2014. – Volume II. – P. 479-483. (Виявлення чуттєвих перцепцій в газетних інформаційних текстах) (Scopus). 2.Kozlovska A., Gluboka N. To the problem of individualized learning/teaching in higher educational institutions/A. Kozlovska, N. Gluboka// Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії» – Спеціальний тематичний випуск «Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання», – №2. – Кн. 2. – Том I (24). – К.: Гнозис, 2019. – С.135-142. (До проблеми індивідуалізації навчання/викладання у вищих навчальних закладах). 3.Kozlovska H., 4577 Global Economic Landscape: Key Concepts and Contexts: Methodological Quidelines on the Discipline "English for Specific Purposes" [Текст] : for classwork and self-study of part-time Master-degree students majoring in economics / H. Kozlovska, L. Otroshchenko. – Електронне видання каф. іноземних мов ННІБТ "УАБС". – Sumy: Sumy State University, 2019. – 94 p. 4. Kozlovska A. The basic principles of resume writing/A. Kozlovska//Правова наука і державотворення в Україні в контексті правової інтеграції: Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 24-25 травня 2019)/Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. – Суми: Видавничий дім «Ельдорадо», 2019. – С. 174. (Основні принципи написання резюме) 5. Kozlovska A., Moskalenko A. Linguocreativity in student self-development and selfrealization/A. Kozlovska, A. Moskalenko//Питання сучасної науки і права: збірник матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів (19 квітня 2019 року, м. Суми)/Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. – Суми: Видавничий дім «Ельдорадо», 2019. – С. 161-163. (Лінгвокреативність у саморозвитку та самореалізації студента). 6.Kozlovska A. Translation of business contracts: overt and covert obstacles/A. Kozlovska//I Міжнародна (Вонлайн) науково-практична інтернет-конференція аспірантів та науковців з питань методики викладання іноземної мови: «Дослідження та впровадження в навчальний процес сучасних моделей викладання іноземної мови: лінгво-дидактичні, методичні та міжнародні перспективи» (18 березня 2019 р.). – Збірник матеріалів конференції. – Одеса: Міністерство освіти та науки; Одеський нац. Університет імені І.І. Мечникова, 2019. – С. 118-121. (Переклад бізнес контрактів: явні та приховані труднощі).</p>

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
Завгородня Владислава Миколаївна	завідувач кафедри	Так	Методологія наукових досліджень	<p>Національна юридична академія імені Ярослава Мудрого, 1999 р., спеціальність «Правознавство», кваліфікація – юрист ; Кандидат юридичних наук (диплом - ДК № 024118 від 09.06.2004 р.), спеціальність: 12.00.06 Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсове право, тема дисертації - "Майнова відповідальність за порушення лісового законодавства"; доцент кафедри державно-правових дисциплін (атестат - 12ДЦ № 020099 від 30.10.2008р.); 1. Vladyslava M. Zavhorodnia, Anna S. Slavko, Sergey I. Degtyarev, Lybov G. Polyakova. Implementing a Value-Oriented Approach to Training Law Students. European Journal of Contemporary Education. 2019. Vol.8. Is. 3. Pp. 677-691 (Scopus, WoS); 2. Sergey I. Degtyarev, Vladyslava M. Zavhorodnia, Lybov G. Polyakova. The Contribution of Nikolai Vasilievich Varadinov to the Development of Russian Civil Law and Historical and Legal Research. Bylye Gody. 2018. Vol. 50. Is. 4. Pp.1530-1537 (Scopus, WoS); 3. Sergey I. Degtyarev, Vladyslava M. Zavhorodnia, Lybov G. Polyakova. On the Establishment of the Ruthenian (Ukrainian) University in Austria-Hungary and Its Coverage in "Kievskaya Starina" Journal. European Journal of Contemporary Education. 2018. Vol. 7. Is. 3. Pp. 911-917 (Scopus, WoS); 4. Завгородня В. М., Славко А. С., Кунцевич М. П. Інтелектуальні та інтелектуально-імітаційні ігри: досвід використання у навчанні здобувачів вищої юридичної освіти. Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». 2017. №14. С. 91–103 (фахове видання України); 5. Завгородня В. М., Дегрятьов С. І. Проблеми науки цивільного права в працях Миколи Варадінова (до 200-ліття з дня народження). Актуальні питання вітчизняної юридичної науки: матеріали Четвертої Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Суми, 13-14 квітня 2017 р. Суми, 2017. С. 10-13.</p>
Плотнікова Марія Володимирівна	доцент	Так	Методологія наукових досліджень	<p>Українська академія банківської справи Національного банку України, 2006 р., спеціальність «Правознавство», кваліфікація – юрист; Кандидат юридичних наук (диплом ДК № 022321 від 26.06.2014 р.), спеціальність: 12.00.07 – Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, тема дисертації: «Правові акти Національного банку України як засіб державного регулювання діяльності банків в Україні»; 1. Плотнікова М. В. Про підходи до визначення предмету адміністративного права // Актуальні проблеми правової науки і державотворення в Україні в контексті правової інтеграції : Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (20-21 травня 2017 р.). Суми, 2017. С. 101–102; 2. Плотнікова М.В. Адміністративно-правове запобігання академічному плагиату в Україні // Освіта і наука в умовах глобальних трансформацій : матеріали II Всеукраїнської наукової конференції ; Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (м. Дніпро 26-27 жовтня 2018 р.). Частина II. Дніпро : СГД «Охотнік», 2018. С. 306-307.</p>

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
Семененко Володимир Вікторович	старший викладач	Ні	Теорія управління	<p>Сумський державний педагогічний інститут ім. А.С. Макаренка (1995 р. спеціальність - «Історія та методика виховної роботи», кваліфікація – вчитель історії та суспільствознавства, методист з виховної роботи). 2) Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (2002 р., спеціальність – «Державне управління», кваліфікація – магістр державного управління), ХА №17438637. 3) Магістратура СумДУ за спеціальністю «Право», кваліфікація – юрист, диплом М 1786465 від 31.12.2017 р. Доцент кафедри Права 12ДЦ №039998 Кандидат наук з державного управління (2009р.), спеціальність 25.00.01 – «Теорія та історія державного управління»; доцент (2014 р.), кафедра теорії та історії держави і права; тема дисертації «Регіональні особливості державотворення в Україні». ДК№053272. Публікації:1). Сучасні аспекти забезпечення інформаційної безпеки України (стаття). Ж. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки» : зб. наук. пр. – Вип. 5, Т. 2 – Херсон. : Видавничий дім «Гельветика», 2014. – С. 234 – 240. 2). Сучасні проблеми реформування адміністративно-територіального устрою України (стаття). Ж. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки» : зб. наук. пр. – Вип. 5, Т. 1 – Херсон. : Видавничий дім «Гельветика», 2015. – С. 51 – 54. 3). Досвід впровадження децентралізації влади в країнах «Вишеградської четвірки» (стаття). Ж. // Правові горизонти №2 (15) 2016. – С. 20-26 4). Теоретичні основи державного управління системою соціального захисту в європейських країнах(стаття). Ж. // Правові горизонти №5 (18) 2017. – С. 20-25. 5). Імплементация в Україні європейського досвіду державного управління соціальною сферою (стаття). Ж. // Правові горизонти №7 (20) 2017. – С. 7-13</p>
Зякун Алла Іванівна	доцент	Ні	Теорія управління	<p>Сумський державний педагогічний інститут ім. А.С. Макаренка, рік закінчення 1994 р., диплом № 001412, спеціальність «Історія і методика виховної роботи», кваліфікація вчитель історії і методист з виховної роботи. Кандидат історичних наук, спец. 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни; тема: «Навчальна література з історії кінця 80-х - 90-ті рр. ХХ ст.: історіографічний аналіз». Публікації: 1). «Монархізм» Б. Хмельницького: гіпотези та реалії [Текст] / А. Зякун // Світогляд-Філософія-Релігія : зб. наук. праць. – Вип. 7. – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ". - 2014. - С.94-104. 2). Пролетарська «ідентичність студентської молоді в «тоталітарному пейзажі» 20-х років ХХ століття ] / А. Зякун // Світогляд-Філософія-Релігія : зб. наук. праць. – Вип. 5. – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ". - 2014. - С.15-22. 3). Українське козацтво як політична рівновага в дипломатичних іграх середини ХVІІ ст. / А. Зякун // Світогляд-Філософія-Релігія : зб. наук. праць. – Вип. 10. – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ". - 2016. - С. 53-61. 4). Сучасне районування види та напрямки розвитку міжнародного туризму. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. /науковий збірник, редактори упорядники Я. Гжесяк, В. Ільницький. Конін (Польща)-Ужгород-Дрогобич:Просвіт, 2018.С. 59-61. 5). Інститування української науки в розбудові Української держави 1918 року. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Аксіологічні аспекти в розвитку науки та освіти/ науковий збірник за ред. Ян Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін(Польща)-Ужгород_Херсон-Кривий-ріг, 2018. С. 17-20.</p>



ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
Теліженко Людмила Вікторівна	доцент	Ні	Філософія права	<p>Сумський державний педагогічний інститут ім. А.С.Макаренка, рік закінчення 1984, диплом KB № 690046, спеціальність «Російська мова та література», кваліфікація вчитель російської мови та літератури, звання – вчитель середньої школи. Кандидат філософських наук, диплом ДК №024879 від 30.06.2004 р. із спеціальності філософська антропологія, філософія культури, Харківський національний університет ім. В.Н.Каразіна. Доктор філософських наук, диплом ДД №001392 від 26.10.2012 р. із спеціальності філософська антропологія, філософія культури, Таврійський національний університет ім.В.І.Вернадського. Аттестат доцента 02ДЦ №012317 від 20.04.2006 р. (кафедра історії); тема: «Постнекласична модель цілісної людини» Публікації: 1) Філософсько-антропологічне осмислення межових засад права: тоталогічний контекст / Л. В. Теліженко // «Totallogy-XXI. Постнекласичні дослідження». № 33. – К.: ЦГО НАН України. – 2016. – С. 119-133. 2) Цілісність людини як основа сучасного права: постнекласичний підхід / Л. В. Теліженко // Філософія і політологія в контексті сучасної культури. – Дніпропетровськ: ДНУ ім. О. Гончара, 2016. – Випуск № 4. – С. 126-133. 3) Постнекласичне розуміння людини як методологічна основа філософії права. Матеріали XIII науково-практичної конференції «Суспільні науки: нові питання». – Краматорськ: НІ «Універсум», 2017. - С. 41-44. 4) Антропологічна сутність постнекласичних практик людини: теоретико-прикладний аспект. «Гілея: науковий вісник»: Збірник наукових праць. - К., 2018. Випуск 131. – №.4. – С. 320-323. 5) Постнекласичний аналіз до-класичної моделі цілісності людини. Монографія. Видавничий Дім: LAP LAMBERT Academic Publishing, Німеччина, 2018.</p>
Уткіна Марина Сергіївна	викладач	Так	Вступ до інтелектуальної власності, Право інтелектуальної власності, Міжнародна система охорони інтелектуальної власності	<p>к.ю.н.; ДК № 048522 від 23.10.2018 р. спеціальність – 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право; Тема дисертації: «Адміністративно-правові засади функціонування фінансової системи України» Свідоцтво №42/ст від 29.10.2019 року про стажування (підвищення кваліфікації) та дослідницьку роботу у Науково-дослідному інституті інтелектуальної власності Національної академії правових наук України (м. Київ). Сертифікат Всесвітньої організації інтелектуальної власності про закінчення дистанційного навчання «General Course on Intellectual Property» із 22 лютого по 06 квітня 2019 р. Сертифікат Всесвітньої організації інтелектуальної власності про закінчення PCT Distance Learning Course «Introduction to the Patent Cooperation Treaty». Наукове стажування в Університеті Коменського (Словацька Республіка) із 01.10.2019 по 22.10.2019 на кафедрі інтелектуальної власності (проведення досліджень за даною тематикою). Член II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з інтелектуальної власності. Наукові публікації: 1. Уткіна М. С. Research of “know-how” as possible object in the intellectual property objects system: comparison with foreign countries. Legea si viata («Закон и жизнь»).2019. № 9/2 (333). С. 47-50. 2. Уткіна М.С. Можливість віднесення творів, створених штучним інтелектом, до об'єктів інтелектуальної власності. Правові горизонти. 2019. № 17. С 54-58. 3. Уткіна М.С. Blockchain як один із засобів захисту права інтелектуальної власності // Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Суми, 23-24 травня 2019 р.). Суми: СумДУ, 2019. С. 211-213. 4. Уткіна М.С. Intellectual property in the context of innovative activity development // Particularitățile adaptării legislației Republicii Moldova și Ucrainei la legislația Uniunii Europene: Conferința internațională științifico-practică (22–23 martie 2019). - Chișinău, Republica Moldova, 2019. – P. 135-136. 5. Уткіна М. С., Харченко А. Л. "Ной-хау" в</p>

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	системі об'єктів інтелектуальної власності в Україні та зарубіжних країнах. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2019. № 54. С. 94-97. 6. Уткіна М. С., Невмержицька Ю. А. Визначення патентного тролінгу в зарубіжних країнах: переваги та недоліки. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2019. № 54. С. 91-93. 7. Уткіна М.С., Шелест О.М. Колізії в сфері правового регулювання майнових прав на службовий винахід. досвід іноземних країн. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри: збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності (м. Київ, 27 вересня 2018 р.) / НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2018. С. 308-312. 8. Уткіна М. С., Харченко А. Л. Ноу-хау в системі об'єктів інтелектуальної власності. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри: збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності (м. Київ, 27 вересня 2018 р.) / НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2018. С. 293-296. 9. Уткіна М.С., Невмержицька Ю.А. Щодо поняття патентного тролінгу. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри: збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності (м. Київ, 27 вересня 2018 р.) / НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2018. С. 334с. С. 201-203. 10. Уткіна М.С. Проблематика класифікації об'єктів інтелектуальної власності. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри: збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності (м. Київ, 27 вересня 2018 р.) / НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2018. С. 285-289.
				<p>національного університету. Серія «Право». 2019. № 54. С. 94-97. 6. Уткіна М. С., Невмержицька Ю. А. Визначення патентного тролінгу в зарубіжних країнах: переваги та недоліки. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2019. № 54. С. 91-93. 7. Уткіна М.С., Шелест О.М. Колізії в сфері правового регулювання майнових прав на службовий винахід. досвід іноземних країн. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри: збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності (м. Київ, 27 вересня 2018 р.) / НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2018. С. 308-312. 8. Уткіна М. С., Харченко А. Л. Ноу-хау в системі об'єктів інтелектуальної власності. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри: збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності (м. Київ, 27 вересня 2018 р.) / НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2018. С. 293-296. 9. Уткіна М.С., Невмержицька Ю.А. Щодо поняття патентного тролінгу. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри: збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності (м. Київ, 27 вересня 2018 р.) / НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2018. С. 334с. С. 201-203. 10. Уткіна М.С. Проблематика класифікації об'єктів інтелектуальної власності. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри: збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності (м. Київ, 27 вересня 2018 р.) / НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2018. С. 285-289.</p>
Чернадчук Олександр Вікторович	старший викладач	Так	Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності	<p>к.ю.н.; ДК № 021577 від 16.05.2014 р. спеціальність – 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право; Тема дисертації: «Бюджетне законодавство України: стан та напрями удосконалення»          Наукові публікації: 1. Чернадчук О.В. Конфіденційність інформації клієнта банку: актуальні питання. Інформація і право. – Київ: Наук.-дослід. центр правов. інформатики Нац. акад. правов. наук України, 2016, № 1. – С.37-43. 2. Чернадчук О.В. Забезпечення інформаційної безпеки: виклики сьогодення. Правові горизонти. – 2018, №13 (26). – С. 79-85. 3. Чернадчук О. В. Адміністративно-правові засади імплементації економічної частини угоди Україна-ЄС / О. В. Чернадчук // Юридичний науковий електронний журнал. – 2018. – № 5. – С. 145-148. 4. Чернадчук О. В. Фінансово-правові вчення в Україні у першій половині XIX сторіччя: історичний нарис / О. В. Чернадчук // Правові горизонти. – 2017. – № 5 (18). – С. 53–60. 5. Чернадчук О. В. Конфіденційність інформації клієнта банку: актуальні питання / О. В. Чернадчук // Інформація і право. – 2016. – № 1. – С. 37–43. 6. Чернадчук О.В., Тверезовська А.Ю. Правові засади захисту інформації в Україні. / Діяльність органів публічної влади щодо забезпечення стабільності та безпеки суспільства : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 21-22 травня 2015 р. / За ред.: А.М. Куліша, М.М. Бурбики, О.М. Резніка. – Суми : СумДУ, 2015. – С. 179-180. 7. Чернадчук О.В., Семенов В.М. Методичні вказівки до самостійної роботи, практичних та семінарських занять із дисципліни "Управління захистом комерційної</p>

ПІБ викладача	Посада викладача	Чи входить у групу забезпечення відповідної	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	таємниці на підприємстві", Суми : СумДУ, 2014. – 23 с. Обґрунтування
---------------	------------------	---	---	--

Таблиця 3. Матриця відповідності

**Іноземна мова за професійним спрямуванням**

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 4 Здатність логічно, аргументовано і ясно будувати усну та письмову мову, використовувати навички публічного мовлення, ведення дискусії і полеміки.	Комунікативний, Інтерактивний, Соціокультурний, Гуманістичний, Особистісний, Проєктний методи.	Усне опитування, вимірювання вмінь ділового/ академічного писемного мовлення, оцінювання виконання студентом індивідуальних занять, оцінювання проєкту, написання письмової модульної роботи.

**Теорія управління**

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 8 Об'єктивно аналізувати результати власної професійної та суспільної діяльності та самовдосконалюватися.	Семінарські заняття	Опитування, Тестування, Перевірка письмового завдання
ПРН 9 Вирішувати завдання науково-дослідної, науково - педагогічної, правотворчої, правозастосовчої та управлінської діяльності.	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	Опитування, Тестування
ПРН 14 Визначати причини девіантної поведінки суб'єктів правовідносин, в тому числі оцінювати корупційні ризики в організації та сфері діяльності.	Інтерактивні лекції	Опитування, Тестування, Перевірка письмового завдання, Перевірка виконання кейсу

**Філософія права**

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 2 Володіти фундаментальними і прикладними знаннями у сфері права.	Лекції-візуалізації; Проблемні лекції; Практичні заняття; Практико-орієнтоване навчання	Письмові опитування, Виконання тестів, Індивідуальні виступи-презентації, Участь у вирішенні ситуативних завдань та колективних дискусіях
ПРН 4 Здатність логічно, аргументовано і ясно будувати усну та письмову мову, використовувати навички публічного мовлення, ведення дискусії і полеміки.	Лекції-візуалізації; Проблемні лекції; Практичні заняття; Практико-орієнтоване навчання	Письмові опитування, Виконання тестів, Індивідуальні виступи-презентації, Участь у вирішенні ситуативних завдань та колективних дискусіях
ПРН 5 Спиратися у своїй роботі на професійні етичні норми і стандарти поведінки.	Лекції-візуалізації; Проблемні лекції; Практичні заняття; Практико-орієнтоване навчання	Письмові опитування, Виконання тестів, Індивідуальні виступи-презентації, Участь у вирішенні ситуативних завдань та колективних дискусіях
ПРН 10 Володіти основами теорії права, базовою термінологією і категоріальним апаратом юриспруденції, усвідомлювати структуру та стандарти правничої професії, її роль у суспільстві.	Лекції-візуалізації; Проблемні лекції; Практичні заняття; Практико-орієнтоване навчання	Письмові опитування, Виконання тестів, Індивідуальні виступи-презентації, Участь у вирішенні ситуативних завдань та колективних дискусіях
ПРН 15 Встановлювати склад правовідносин і його відповідність правовій нормі, застосовувати юридичні конструкції.	Лекції-візуалізації; Проблемні лекції; Практичні заняття; Практико-орієнтоване навчання	Письмові опитування, Виконання тестів, Індивідуальні виступи-презентації, Участь у вирішенні ситуативних завдань та колективних дискусіях

**Методологія наукових досліджень**

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
-------------------------------	-----------------	------------------

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1 Давати оцінку чинним нормативно-правовим актам, виявляти колізії та прогалини у правовому регулюванні.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; навчальна дискусія при обговоренні есе; практичні заняття; підготовка реферативного огляду наукової літератури.	Усні опитування, Перевірка есе, Перевірка письмових практичних завдань, Перевірка реферату, тестування
ПРН 9Вирішувати завдання науково-дослідної, науково - педагогічної, правотворчої, правозастосовної та управлінської діяльності.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; навчальна дискусія при обговоренні есе; практичні заняття; підготовка реферативного огляду наукової літератури.	Усні опитування, Перевірка есе, Перевірка письмових практичних завдань, Перевірка реферату, тестування
ПРН 10 Володіти основами теорії права, базовою термінологією і категоріальним апаратом юриспруденції, усвідомлювати структуру та стандарти правничої професії, її роль у суспільстві.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; навчальна дискусія при обговоренні есе;	Усні опитування, Перевірка есе, Перевірка письмових практичних завдань, Перевірка реферату, тестування
ПРН 12Аналізувати норми права з використанням формально-юридичного методу, розуміти їх взаємозв'язки та ієрархію в системі права.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; навчальна дискусія при обговоренні есе; практичні заняття; підготовка реферативного огляду наукової літератури.	Усні опитування, Перевірка есе, Перевірка письмових практичних завдань, Перевірка реферату, тестування
ПРН 13Виявляти причинно-наслідкові зв'язки між юридичними фактами і їхніми наслідками.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; навчальна дискусія при обговоренні есе; практичні заняття; підготовка реферативного огляду наукової літератури.	Усні опитування, Перевірка есе, Перевірка письмових практичних завдань, Перевірка реферату, тестування

### *Вступ до інтелектуальної власності*

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1 Давати оцінку чинним нормативно-правовим актам, виявляти колізії та прогалини у правовому регулюванні.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 2 Володіти фундаментальними і прикладними знаннями у сфері права.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 8 Об'єктивно аналізувати результати власної професійної та суспільної діяльності та самовдосконалюватися.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 10 Володіти основами теорії права, базовою термінологією і категоріальним апаратом юриспруденції, усвідомлювати структуру та стандарти правничої професії, її роль у суспільстві.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 21 Організувати правове забезпечення управління інтелектуальною власністю.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій

### *Право інтелектуальної власності*

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 6 Виявляти потреби і прогнозувати наслідки в правовому регулюванні.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 7 Складати проекти правових актів, здійснювати їхнє тлумачення.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 12 Аналізувати норми права з використанням формально-юридичного методу, розуміти їх взаємозв'язки та ієрархію в системі права.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 15 Встановлювати склад правовідносин і його відповідність правовій нормі, застосовувати юридичні конструкції.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 16 Визначати правомірність чи неправомірність поведінки суб'єктів суспільних відносин, обставини, що сприяють правопорушенням та ефективність заходів щодо їх профілактики.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 18 Аналізувати якість національного законодавства щодо його відповідності міжнародним і європейським стандартам, визначати перспективи його вдосконалення.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 22 Здійснювати правове забезпечення інтелектуальної власності в інноваційній сфері	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 23 Забезпечувати правове регулювання захисту інтелектуальної власності на митному кордоні	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій

### *Набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності*

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 16 Визначати правомірність чи неправомірність поведінки суб'єктів суспільних відносин, обставини, що сприяють правопорушенням та ефективність заходів щодо їх профілактики.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; навчальна дискусія при обговоренні есе; практичні заняття;	Усні опитування, Перевірка есе, Перевірка письмових практичних завдань, Перевірка реферату, тестування
ПРН 17 Оцінювати докази у юридичному процесі та обґрунтованість юридично значущих рішень.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; навчальна дискусія при обговоренні есе; практичні заняття;	Усні опитування, Перевірка есе, Перевірка письмових практичних завдань, Перевірка реферату, тестування
ПРН 19 Вміти супроводжувати набуття права інтелектуальної власності та здійснювати її захист.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; навчальна дискусія при обговоренні есе; практичні заняття;	Усні опитування, Перевірка есе, Перевірка письмових практичних завдань, Перевірка реферату, тестування
ПРН 20 Здійснювати захист інтелектуальної власності в іноземних державах	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; навчальна дискусія при обговоренні есе; практичні заняття;	Усні опитування, Перевірка есе, Перевірка письмових практичних завдань, Перевірка реферату, тестування
ПРН 21 Організувати правове забезпечення управління інтелектуальною власністю.	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; навчальна дискусія при обговоренні есе; практичні заняття;	Усні опитування, Перевірка есе, Перевірка письмових практичних завдань, Перевірка реферату, тестування
ПРН 22 Здійснювати правове забезпечення інтелектуальної власності в інноваційній сфері	лекції-візуалізації; інтерактивні лекції; навчальна дискусія при обговоренні есе; практичні	Усні опитування, Перевірка есе, Перевірка письмових практичних завдань, Перевірка реферату,

Програмні результати навчання	заняття; Методи навчання	тестування Форми оцінювання
-------------------------------	-----------------------------	--------------------------------

**Міжнародна система охорони інтелектуальної власності**

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 2 Володіти фундаментальними і прикладними знаннями у сфері права.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 3 Вміти надавати консультації з питань, що входять до компетенції юриста.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 11 Використовувати в юридичній практиці міжнародні стандарти прав людини, зокрема Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 18 Аналізувати якість національного законодавства щодо його відповідності міжнародним і європейським стандартам, визначати перспективи його вдосконалення.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 20 Здійснювати захист інтелектуальної власності в іноземних державах.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій
ПРН 23 Забезпечувати правове регулювання захисту інтелектуальної власності на митному кордоні.	Інтерактивні, проблемні лекції та лекції-візуалізації; практичні заняття; практико-орієнтоване навчання; мозковий штурм	Усні та письмові опитування, Перевірка письмових робіт, Оцінка ндивідуальних презентацій та колективних дискусій

**Переддипломна практика**

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 3 Вміти надавати консультації з питань, що входять до компетенції юриста.		
ПРН 4 Здатність логічно, аргументовано і ясно будувати усну та письмову мову, використовувати навички публічного мовлення, ведення дискусії і полеміки.		
ПРН 5 Спиратися у своїй роботі на професійні етичні норми і стандарти поведінки.		
ПРН 7 Складати проекти правових актів, здійснювати їхнє тлумачення.		
ПРН 9 Вирішувати завдання науково-дослідної, науково - педагогічної, правотворчої, правозастосовної та управлінської діяльності.		
ПРН 11 Використовувати в юридичній практиці міжнародні стандарти прав людини, зокрема Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.		
ПРН 12 Аналізувати норми права з використанням формально-юридичного методу, розуміти їх взаємозв'язки та ієрархію в системі права.		
ПРН 13 Виявляти причинно-наслідкові зв'язки між юридичними фактами і їхніми наслідками.		
ПРН 14 Визначати причини девіантної поведінки суб'єктів правовідносин, в тому числі оцінювати корупційні ризики в організації та сфері діяльності.		

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 15 Встановлювати склад правовідносин і його відповідність правовій нормі, застосовувати юридичні конструкції.		
ПРН 17 Оцінювати докази у юридичному процесі та обґрунтованість юридично значущих рішень.		
ПРН 19 Вміти супроводжувати набуття права інтелектуальної власності та здійснювати її захист.		

**Кваліфікаційна робота**

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1 Давати оцінку чинним нормативно-правовим актам, виявляти колізії та прогалини у правовому регулюванні.		
ПРН 4 Здатність логічно, аргументовано і ясно будувати усну та письмову мову, використовувати навички публічного мовлення, ведення дискусії і полеміки.		
ПРН 6 Виявляти потреби і прогнозувати наслідки в правовому регулюванні.		
ПРН 9 Вирішувати завдання науково-дослідної, науково - педагогічної, правотворчої, правозастосовної та управлінської діяльності.		
ПРН 13 Виявляти причинно-наслідкові зв'язки між юридичними фактами і їхніми наслідками.		

## Загальна інформація про заклад

<b>Кількість ліцензованих спеціальностей</b>	За 1 (бакалаврським) рівнем	11
	За 2 (магістерським) рівнем	11
	За 3 (освітньо-науковим/ освітньо-творчим) рівнем	11
<b>Кількість акредитованих освітніх програм</b>	За 1 (бакалаврським) рівнем	11
	За 2 (магістерським) рівнем	11
	За 3 (освітньо-науковим / освітньо-творчим) рівнем	11
<b>Контингент студентів на всіх курсах навчання</b>	На денній формі навчання	11
	На інших формах навчання (заочна, дистанційна)	11
<b>Кількість факультетів</b>	-	
<b>Кількість кафедр</b>	-	
<b>Кількість співробітників (всього)</b>	• в т.ч. педагогічних	11
	Серед них: - докторів наук, професорів	11
	- кандидатів наук, доцентів	11

<b>Загальна площа будівель, кв. м</b>	Серед них:	-
	- власні приміщення (кв. м)	11
	- орендовані (кв. м)	11
	- здані в оренду (кв. м)	11
<b>Навчальна площа будівель, кв. м</b>	Серед них:	-
	- власні приміщення (кв. м)	11
	- орендовані (кв. м)	11
	- здані в оренду (кв. м)	11
<b>Бібліотеки</b>	Кількість місць у читальному залі	11
<b>Гуртожитки</b>	Кількість гуртожитків	11
	кількість місць для проживання студентів	11

## Запевнення

<b>Керівник ЗВО</b>	Васильєв Анатолій Васильович
<b>Гарант освітньої програми</b>	Пахомов Володимир